

LISTY UNIVERZITY OBRANY

PROSINEC 2010

UNIVERZITA OBRANY

a Základní organizace ČMOSA UO v Brně

pořádají

VII. REPREZENTAČNÍ PLES

OREA hotel Voroněž, Křížkovského 47, Brno

PÁTEK 18. ÚNORA 2011
V 19.30 HODIN

Moderuje Petra POLZEROVÁ, moderátorka České televize Brno

HRAJÍ:

Hudební skupina ROMANTICA

DJ KENNY - disko

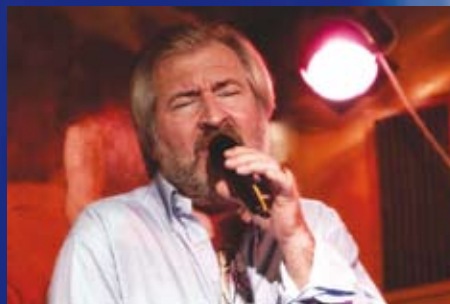
Folklórní soubor JÁNOŠÍČEK

ÚČINKUJÍ:

Francouzský šansonier Joel Bros

Taneční country skupina Honky Tonk

Tanečnice Leila

Rezervace míst od 3. ledna 2011 na Klubu UO, tel.: 973 443 566

Informace na www.unob.cz

Odjezd autobusu z Vyškova a zpět zajištěn

LISTY UNIVERZITY OBRANY

Dvuměsíčník Univerzity obrany

Ročník 7 / číslo 2
akademický rok 2010/2011

Vydavatel
Univerzita obrany
Kounicova 65, 662 10 Brno
IČ: 60162694
www.unob.cz

Redakce
Oddělení vnějších vztahů UO
Kounicova 65, 662 10 Brno
Telefon: 973 443 203
Fax: 973 442 160
E-mail: listy@unob.cz

Vedoucí redaktor
Mgr. Zdeňka Dubová
zdenka.dubova@unob.cz

Redakční rada
předseda
pplk. RNDr. Antonín Müller, CSc.
místopředseda
Dr. Miloš Dyčka, CSc.

Grafická úprava a zlom
Marek Sobola
Vydavatelské oddělení UO

Tisková příprava a tisk
MO ČR – PIC
(Prezentační a informační
centrum, Rooseveltova 23,
161 05 Praha 6)

V jednotkách ozbrojených sil
rozsířuje PIC MO a UO

Evidenční číslo
MK ČR E 15403

Uzávěrka čísla: 6. 12. 2010
Číslo 1 vyšlo: 20. 12. 2010

Z OBSAHU

Slavnostní vojenská
přísaha nových studentů **5**

Počet případů laserových
útoků roste **16-17**

Naše anketa na téma
vánočních svátků **8**

O novém intranetu
vojenských škol **14-15**

Měření Diagnostika Spolehlivost
Palubních soustav letadel **20**

To tady ještě nebylo –
o COMMANDOS je zájem **22**

EDITORIAL

Je čas Vánoc...

Možná jste v dlouhém deštivém podzimu, do kterého se ani Martin neodvážil vyjet na bílém koni, jak mu ukládají lidové pranostiky, ani nestačili zaregistrovat, že se blíží čas Vánoc a s ním i konec roku. Pro studenty naštěstí jen kalendářního; ten školní – akademický – má svůj „malý konec“ – semestrální – přece jen o trochu později, a ještě hodně práce před nimi. A také tolik krásných, mnohdy však dosud ještě nenaplněných předsevzetí. Já jsem vás ale nechtěl strašit. Chtěl jsem se jen „oslím můstkem“ dostat k nim. Čas Vánoc a jejich sváteční atmosféra je jako stvořená na bilancování starých a vytyčování nových předsevzetí: „V novém roce přestanu kouřit,“ „V

novém roce se začnu víc učit.“ A mnohá další, prozaičtější či materialističtější. Jejich charakter hodně závisí na povaze autora – zda je spíše snilek, či stojí pevně oběma nohama na zemi. Jedno však mají tato předsevzetí společné: vyjadřují touhu jít dál, vytyčit si nové cíle a jít za nimi. Tak vám držím palce, ať je tato vaše cesta úspěšná a ať budete za rok zase bilancovat, ať miska těch splněných předsevzetí výrazně převáží ta, která se tak úplně naplnit nepodařila.

Přeji Vám krásné prožití Vánoc a hodně štěstí v novém roce!

pplk. RNDr. Antonín Müller, CSc.
předseda redakční rady Listů UO

Zasedání Akademického senátu UO v Hradci Králové

První zasedání Akademického senátu Univerzity obrany v akademickém roce 2010/2011 se konalo dne 26. října 2010 v Hradci Králové. Jednání se zúčastnili prorektor Univerzity obrany pro studijní a pedagogickou činnost prof. RNDr. Zdeněk Zemánek, CSc., předseda Akademického senátu Fakulty vojenských technologií mjr. Ing. Michal Dub, Ph.D., nový předseda Akademického senátu Fakulty vojenského zdravotnictví doc. MUDr. Pavel Boštík, Ph.D., a starší právník Univerzity obrany JUDr. Petr Machálek.

Celé jednání zahájil předseda Akademického senátu Univerzity obrany plukovník prof. MUDr. Jiří Kassa, CSc., přivítal hosty a členy AS UO a podal informaci o jednání předsednictva, které se uskutečnilo dne 12. října 2010 v Hradci Králové. Poté předal slovo prorektorovi Univerzity obrany pro studijní a pedagogickou činnost Zdeňku Zemánkovi, který shrnul předešlé události, o kterých senát jednal.

Dále předseda akademického senátu přednesl návrh programu jednání AS UO. Hlavními body programu zasedání byly:

- Zpráva koordinační volební komise o průběhu a výsledku doplňovacích voleb do AS UO ve volebním obvodu FVT UO – studenti

- Slib nových členů AS UO
- Volba člena předsednictva z řad studentů členů senátu
- Projednání návrhu změn ve složení Vědecké rady UO
- Projednání Pravidel pro přijímací řízení a podmínek přijetí ke studiu na Univerzitě obrany v doktorských studijních programech Ochrana vojsk a obyvatelstva a Vojenská logistika
- Projednání návrhu Usnesení AS UO k vyhlášení doplňovacích voleb do AS UO ve volebním obvodu FEM UO – studenti
- Projednání 3. změny Statutu FVT UO
- Projednání 1. změny Volebního a jednacího řádu Akademického senátu FVT UO
- Projednání 1. změny Jednacího řádu Vědecké rady FVT UO
- Projednání 1. změny Disciplinárního řádu pro studenty FVT UO

V doplňovacích volbách, které proběhly 19. 10. 2010, získali mandát člena Akademického senátu Univerzity obrany: prap. Bc. Otakar Kunzmann, pprap. Adam Krumník a pprap. Jiřina Polcrová. Noví členové AS UO, prap. Bc. Otakar Kunzmann, pprap. Jiřina Polcrová, prap. Kateřina Palková, Bc. Lenka Ješonková složili slib za přítomnosti pověřeného zástupce rektora – prorektora pro studijní a pedagogickou činnost prof. RNDr. Zdeňka

Zemánka, CSc. Prorektor pro studijní a pedagogickou činnost a předseda akademického senátu poblahopřáli novým senátorům.

Ve svém vystoupení přednesl pověřený zástupce rektora-velitele prorektor Zemánek informaci o aktuálním dění na Univerzitě obrany. Zmínil, že v měsíci září se škola dostala na 2200 studentů a že školu dělají především studenti. Podařil se zlomit klesající trend v magisterských studijních programech. Na škole studuje v současné době velké množství civilních studentů, což s sebou přináší spoustu nových problémů. V rozpravě se zmínil také o Bílé knize, jejíž návrh bude předložen k diskusi.

Dále byla senátorka pprap. Jiřina Polcrová zvolena za členku předsednictva Akademického senátu UO z řad studentů, senátor pprap. Antonín Doležel byl zvolen delegátem sněmu Rady vysokých škol a JUDr. Ondřej Horák, Ph. D., byl zvolen členem legislativní komise Akademického senátu UO.

Dokumenty a jejich změny mohou zájemci nalézt na internetových stránkách Univerzity obrany.

**Text: pprap. Jiřina Polcrová
členka předsednictva AS UO**

Management pozemní PVO na Univerzitě obrany

Podle plánu přípravy na rok 2010 a upřesňujícího požadavku náčelníka protiletadlového raketového vojska AČR proběhl ve dnech 23. a 24. listopadu 2010 metodický den na půdě Katedry systémů PVO Univerzity obrany.

Zaměstnaní řídil Náčelník protiletadlového raketového vojska Armády České republiky plk. Ing. Marek Kalanin a kromě příslušní-

ků naší katedry se ho zúčastnili představitelé vrcholného managementu vojska, jak ze sekce rozvoje druhů sil Ministerstva obrany, velení Společných sil Olomouc, tak protiletadlové raketové brigády Strakonice. Dále byli k řešení specifických technických problémů přizváni kooperanti z podniků Asociace obranného průmyslu, RETIA Pardubice a.s., a divize Vojenského opravárenského podniku 026 Šternberk s.p. – Vojenský technický ústav výzbroje a munice Slavičín.

Na programu dvoudenního zaměstnání byly prioritně řešeny okruhy otázek související s implementací systémů velení a řízení do praxe protiletadlového vojska a předpokládané akvizice vedoucí k udržení požadovaných schopností i protivzdušné obrany. Jednání druhého dne se soustředilo na ambice PVO v nadcházejícím střednědobém a i dlouhodobém horizontu, a to ve světle připravených stra-

tegických dokumentů (Bílá kniha o obraně, Koncepce rozvoje AČR, Kariérní řád AČR) a střednědobého plánu. Byly využity i poznatky a závěry z velitelského shromáždění náčelníka Generálního štábu, které se konalo v Praze dne 18. listopadu 2010.

Diskuse se samozřejmě nevyhnuly ani aktuálnímu dění ve vojsku, na Univerzitě obrany a v armádě celkově. Tyto aspekty byly rámcově předestřeny ve vystoupení náčelníka vojska a diskuse o nich probíhaly na formální i neformální bázi.

Podstatnými závěry metodického dne bylo stanovení konkrétních termínů přezkoušení propojení automatizovaných systémů velení a řízení vojska PVO i velení VzS AČR, koordinace podmínek komunikace systémů velení a řízení s rozdílnými stupni bezpečnostní certifikace, podklady pro rozhodnutí o uprade komunikačních datových prostředků a další.

Následující jednání příslušníků vojska se předpokládá v prvním čtvrtletí příštího roku, kdy budou dokončeny základní dokumenty pro jeho rozvoj. V mnohem širším a reprezentativnějším měřítku, včetně účasti nejvyšších představitelů VzS AČR, odborné veřejnosti a zástupců obranného průmyslu se opět sejeme v Brně na 12. ročníku Konferenci PVO, která se bude konat 20. – 21. dubna roku 2011.

Text a foto: plk. Ing. Miroslav Krátký, Ph.D.

Den otevřených dveří na Univerzitě obrany

Ve čtvrtek 2. prosince 2010 se v brněnských kasárnách na Šumavské sešlo několik stovek zájemců, kteří se přišli seznámit s nabídkou studia Fakulty ekonomiky a managementu a Fakulty vojenských technologií Univerzity obrany. Představitelé fakult a vedoucí kateder profilových odborností jim zde poskytli základní informace o otvíraných studijních programech a oborech, uplatnění absolventů, přijímacím řízení, zabezpečení studentů apod.

Tyto fakulty nabízejí v rámci vojenského studia pro akademický rok 2011/2012 celkem čtrnáct oborů v bakalářském studiu a magisterském studiu navazujícím na bakalářské. Obě fakulty významně rozšiřují možnosti civilního studia. Civilní studenti se tak budou moci hlásit do dvanácti studijních oborů, jako je například Ekonomika obrany státu, Bezpečnostní management, Zbraně a munice, Bojová a speciální vozidla, Radiolokace, Komunikační a informační systémy nebo Vojenská chemie. Jejich absolventi najdou uplatnění ve státní

správě, výzkumných ústavech a v rámci firem a podniků českého obranného průmyslu.

Možnost civilního studia zaujala také rodiče Kristiny Náhlovské, kteří přijeli s dcerou z Příbrami: „Přemýšleli jsme o Ekonomice obrany státu, ale není to definitivní rozhodnutí. Záleží na dceři, dnešek by jí mohl mnohé objasnit.“

Emil Suchánek z Kroměříže vždy inklinoval k vojenství a zajímat se o studium na naší škole mu přišlo přirozené. Informace získal

z internetu a také se zeptal kamarádky, která na Univerzitě obrany v minulosti studovala. „Neřeknu vám konkrétní zaměření, ještě se rozhoduji. Mám pár tipů a chci se zeptat, jaké by byly možnosti případného uplatnění v budoucnu.“

Pětice gymnazistů ze Šumperka má ve výběru budoucího studia jasno – všichni chtějí studovat na Univerzitě obrany. Dva z nich ekonomiku a management, další dva se zajímají o zbraňové systémy, posledního z nich Matěje Kamlera láká geografie. Dalším lákadlem je podle něj zajištění práce po škole, plat v průběhu studia a vojenské prostředí.

Součástí nabídky studia na Univerzitě obrany byl také doprovodný program, v rámci kterého předvedli bojové ukázky studenti UO ze skupiny COMMANDOS a MUSADO MCS. Na prezentaci naší školy nechyběl ani pravý vojenský guláš, který v mrazivém zimním počasí chutnal skvěle, a navíc byl pro některé nečekaným zpestřením. V chladném prosincovém dni přišel vhod také horký čaj.

Text a foto: Mgr. Zdeňka Dubová

Dopis předsedovi redakční rady Listů UO

Nestává se často, že bych jako předseda redakční rady Listů Univerzity obrany dostával nějaké dopisy. Ten, který přišel koncem listopadu, byl spíše výjimkou – výjimečný byl však zejména jeho obsah. Pohládl po duši a ubezpečil nás všechny, kteří máme něco společného s vydáváním našeho školního časopisu, že naše práce rozhodně má smysl a že je víc než vhodné v ní pokračovat. A protože jsme si nechtěli nechat jeho obsah pro sebe, jelikož se do určité míry dotýká i vás čtenářů, rozhodli jsme se o něj s vámi podělit:

„V letošním roce mně umožnila redak-

ce Listů Univerzity obrany zveřejnit seriál Uvolnit kotvu! Příběhy brněnských veteránů rakousko-uherského válečného loďstva byly vzpomínkou na sedmdesáté výročí zániku Čsl. obce bývalých námořníků a účastníků národního odboje na Jadranu, zrušené za okupace. Prostřednictvím těch příspěvků o bývalých námořnících se Listy Univerzity obrany dostávají k dalším čtenářům. Jsou to - jak já říkám - „mariňáci druhé a třetí generace“, tj. přími potomci a vnuci. Ale například i autoři literatury faktu, kteří se zabývají rakouskou marinou. Odezva byla vždy kladná!

Každý výtisk Listů, který jsem v průběhu

roku obdržela, mě překvapil svojí úrovní! Nejen krásnou grafickou úpravou, kvalitou tisku i fotografií, ale zvláště obsahem, bohatým na všestranné informace o činnosti Univerzity obrany. Časopis přitom nezapomíná ani na významná výročí, anebo na kulturní události. Je to jistě z velké části zásluha vedoucí redaktorky Listů UO paní Mgr. Zdeňky Dubové. Ráda bych Vám, jako předsedovi redakční rady tohoto časopisu, vyjádřila poděkování za její přístup a vstřícnost při spolupráci se mnou.“

Přeji Vám hodně úspěchu ve Vaší práci. S pozdravem dr. Jarmila Urbanová

Předání Ceny rektora Univerzity obrany za vědeckou práci

Na řádném zasedání Vědecké rady Univerzity obrany dne 20. října 2010 převzal profesor MUDr. Roman Prymula, CSc., Ph.D., emeritní děkan Fakulty vojenského zdravotnictví Univerzity obrany a nyní ředitel Fakultní nemocnice v Hradci Králové, Cenu rektora Univer-

zity obrany za vědeckou práci v roce 2009. O udělení tohoto prestižního ocenění rozhodla vědecká rada naší školy na svém únorovém jednání.

Profesor Prymula je světově uznávaný odborník v oblasti preventivní medicíny, infekční epidemiologie a zejména v oboru vakcinologie. Je jedním ze zakladatelů odborné společnosti – Česká vakcinologická společnost České lékařské společnosti JEP, které v současné době také předsedá. Svoji odbornou erudicí a profesionálním přístupem se zasadil o rozvoj oboru vakcinologie v celorepublikovém měřítku a propagaci očkování v České republice a celoevropském regionu. Profesor Prymula je každoročně zván na světové konferenci jako „invited speaker“, kde reprezentuje Fakultu vojenského zdravotnictví Univerzity obrany a prezentuje vysokou úroveň vojenské preventivní medicíny.

Jako prvním českému lékaři se podařilo po dlouhých letech české absence publikovat v roce 2006 v prestižním odborném časopise

Lancet (IF 23,878). Od té doby v něm opakovaně publikuje. Jeho poslední publikace v tomto časopise v roce 2009 znamenala průlom v přístupu k užívání antipyretik v souvislosti s očkováním. Výsledkem publikace je celosvětové přehodnocení užívání léků snižujících horečku před očkováním, které do té doby bylo v řadě zemí zcela běžné a které, jak prokázal, snižuje i imunitní odpověď a možnou ochranu na vlastní očkování. Tato publikace byla vyhlášena za jednu ze tří světových publikací v roce 2009, která ovlivnila klinickou medicínu.

Díky profesorovi Prymulovi se jméno Univerzity obrany a Fakulty vojenského zdravotnictví objevovalo na podzim roku 2009 ve všech světových zpravodajských agenturách, včetně vysílání světových televizních stanic. Jeho publikační aktivita se odrazila jenom v roce 2009 celkem ve 120 vědeckých citacích.

Text: Ing. Milan Hanousek, Ph.D.
Foto: archiv UO

Co přineslo listopadové kolegium rektora

V pondělí dne 22. listopadu 2010 proběhlo poslední zasedání kolegia rektora-velitele v tomto kalendářním roce. Na pořadu jednání byla mimo jiné problematika nového přístupu k přidělování a obnově prostředků informačních a komunikačních technologií (IKT) na Univerzitě obrany, dále otázka informovanosti a prevence ve vztahu k možným případům plagiátorství při zpracování závěrečných prací, aktuální stav čerpání finančních prostředků v oblasti zahraničních aktivit a nová pravidla řešení požadavků na ubytování v posádce Brno.

Při projednávání úvodního bodu objasnil prorektor pro rozvoj (PR) plukovník Bohuslav Příkryl dosažený stav v zabezpečení jednotlivých součástí a složek školy prostředky IKT. V této souvislosti poukázal PR na nemožnost finančního pokrytí servisní údržby a softwarového rozvoje stávajícího typově různorodého a nepřiměřeně velkého množství výpočetní techniky používané na pracovištích Univerzity obrany. Z tohoto důvodu prezentoval plk. Příkryl přístupy, které by měly být uplatněny při vytváření nových pravidel pro přidělování prostředků IKT jednotlivým složkám univerzity a pro jejich průběžnou obnovu. Cílem těchto pravidel je v návaznosti na disponibilní zdroje zabezpečit všechny zaměstnance

Univerzity obrany prostředky IKT, které jim umožní standardní výkon na zastávaných systemizovaných místech. Rozhodujícím kritériem ovlivňujícím typ a počet přidělovaných prostředků IKT se v budoucnosti stane princip, který se bude odvíjet od charakteru pracovní pozice. Při projednávání tohoto bodu charakterizoval ředitel Odboru komunikačních a informačních systémů (OKIS) podplukovník Raděk Novotný podrobněji parametry funkcionality a softwarového vybavení výpočetní techniky. Zabezpečovaná počítačová technika bude vybavena minimálně procesorem Pentium 4; 2.0 GHz. U výpočetní techniky používané nad rámec standardu pro zastávané systemizované místo nebude prováděno její zhodnocení ani údržba. Po ukončení životnosti bude tato počítačová technika stažena z pracovišť bez náhrady. Ředitel OKIS na závěr svého vystoupení vysvětlil i harmonogram prací na tvorbě nového intranetového portálu Univerzity obrany provozovaného na bázi Share Pointu 2010.

V další části věnovalo kolegium rektora pozornost problematice informovanosti akademických pracovníků a studentů Univerzity obrany v oblasti případných projevů plagiátorství při zpracování závěrečných prací a zejména zevrubné diskusi k možným preventivním a kontrolním opatřením v tomto směru. Prorektor pro studijní a pedagogickou činnost profesor Zdeněk Zemánek informoval členy kolegia rektora o dosavadní spolupráci s provozovatelem softwarového programu na odhalování plagiátorství, kterým je Masarykova univerzita. Členové kolegia posoudili v diskusi dosavadní zkušenosti fakult v této oblasti a dále rozebírali otázku přijetí možných opatření, která by eliminovala, resp. včas odhalovala případné projevy plagiátorství u závěrečných prací ještě před jejich vlastní ob-

hajobou. V této souvislosti bylo dohodnuto navrhnout změny příslušné směrnice rektora tak, aby vedoucí závěrečné práce a členové komise pro obhajobu měli k dispozici výsledky kontroly závěrečné práce z hlediska míry její původnosti.

V posledních dvou řádných bodech jednání kolegia rektora doložil vedoucí oddělení vnějších vztahů podplukovník Vladimír Šidla aktuální stav čerpání finančních prostředků určených na zahraniční aktivity v roce 2010 a kvestor Univerzity obrany plukovník Jiří Durc objasnil nová pravidla řešení problematiky ubytování v posádkových ubytovnách v Brně. Hlavní změna v mechanismu uplatňování požadavků na ubytování spočívá ve skutečnosti, že od 1. 12. 2010 budou veškeré žádosti na ubytování v ubytovacích zařízeních vyčleněných ve prospěch Univerzity obrany řešeny nikoliv cestou kvestora, nýbrž prostřednictvím regionálního pracoviště Správy vojenského bytového fondu. Nadále ovšem zůstává v platnosti povinnost předběžně informovat úsek prorektora pro vnější vztahy o všech záležitostech týkajících se ubytování cizích státních příslušníků.

V bodu „Různost“ věnovalo kolegium rektora největší pozornost otázce provedení případně 4. změny Studijního a zkušebního řádu Univerzity obrany. Na závěr jednání vyslechli členové kolegia informaci vedoucího personálního oddělení podplukovníka Josefa Šlestáka a vedoucího ekonomického oddělení podplukovníka Jaroslava Sobotky o realizaci některých opatření a souvisejících úkolů týkajících se ukončení služebního, resp. pracovního poměru vojáků a občanských zaměstnanců Univerzity obrany ke dni 31. prosince 2010.

dr. Miloš Dyčka, CSc.
tajemník kolegia rektora

Slavnostní vojenská přísaha nových studentů

Brněnská kasárna se ve středu 27. října 2010 stala dějištěm slavnostní vojenské přísahy nových studentů Univerzity obrany a vojenského oboru Fakulty tělesné výchovy a sportu Univerzity Karlovy. Slavnostní slib složilo celkem 327 nových podpraporčíků české armády.

Prísaha proběhla za účasti představitelů Ministerstva obrany České republiky, velení armády, státní správy a samosprávy, zástupců partnerských občanských sdružení a rodinných příslušníků a pochopitelně vedení Univerzity obrany. Mezi hosty nechyběl například náměstek ministra obrany pro personalistiku Michael Hrbata, první zástupce náčelníka Generálního štábu brigádní generál Miroslav Žižka a další.

Smysl samotné přísahy a objasnění významu jejího složení vysvětlil přítomným rektor-velitel Univerzity obrany brigádní generál v záloze profesor Rudolf Urban. Ve svém proslovu mimo jiné řekl: „Složením vojenské přísahy se definitivně a na podstatnou část svého života začleníte do Armády České republiky. Naše armáda se za dobu své existence může prokázat mnohými úspěchy. Bude na vás, zda a do jaké míry, dokážete na tyto úspěchy sami navázat, a jak dokážete osobně přispět ke zvýšení kvality a schopností našich ozbrojených

sil.“ Závěrem novým podpraporčíkům popřál, aby jejich služba probíhala úspěšně a aby byla zdrojem jejich uspokojení a hrdosti.

Následoval slavnostní akt přísahy, který se uskutečnil před bojovým praporem Univerzity obrany a blahopřání náměstka ministra obrany pro personalistiku Michaela Hrbaty, který ve svém projevu poznamenal: „Univerzita obrany je významnou českou vojenskou školou, která je esencí toho nejlepšího, co vytvořila a přinesla mnohaletá tradice brněnského, královéhradeckého a vyškovského vojen-

ského školství.“ Dále vyjádřil přesvědčení, že hlas žádného ze studentů ani v armádě, ani na univerzitě nezapadne a že studentská energie i elán přinesou patřičné výsledky.

Se svou zdravicí vystoupili také první zástupce náčelníka Generálního štábu brigádní generál Miroslav Žižka. Ceremoniál vojenské přísahy byl ukončen pochodem nastoupených jednotek. Slavnostní atmosféru umocnil průlet vrtulníků Vzdušných sil AČR.

Text a foto: Mgr. Zdeňka Dubová

Den válečných veteránů v posádce Brno

Ve čtvrtek 11. 11. 2010 v 11.00 se u památníku padlých na Ústředním hřbitově v Brně odehrálo tradiční pietní shromáždění u příležitosti celosvětového Dne válečných veteránů.

Přesně v tento den a hodinu před dvaadvadesáti lety zadunělo ve francouzském Compiègne sto jedna dělostřeleckých salv na znamení příměří a ukončení první světové války.

Pozvání velitele posádky Brno a zástupce rektora Univerzity obrany plukovníka gšt. Ing. Josefa Trojana k účasti na pietním aktu přijali zástupci Krajského úřadu Jihomoravského kraje a Magistrátu města Brna, představitelé úřadů městských částí, zástupci partnerských občanských sdružení, velitelé útvarů a zařízení posádky Brno a další hosté.

Plukovník gšt. Josef Trojan ve svém úvodním projevu zmínil ztráty mnoha milionů lidských životů v první světové válce, nevidané materiální škody a nezměrné strádání civilního obyvatelstva v té době. Připomněl také důležitou roli Československých legií, v jejichž řadách bojovalo přibližně devadesát tisíc dobrovolníků, kteří představovali elitu svého ná-

roda a kteří na svých bodácích přinášeli nově nabytou státní samostatnost.

„Význam Dne veteránů bychom měli spatřovat v uvědomění si nadčasového propojení mezi posláním ozbrojených sil demokratického státu v minulosti a úkoly, před nimiž stojí Armáda České republiky v současné době. Bez květnatých slov a velkých gest je potřeba vnímat naše dnešní povinnosti a vzdát úctu těm, kteří dostali slovům přísahy československého a českého vojáka do posledního písmene,“ řekl závěrem svého projevu plukovník gšt. Trojan.

Slavnostní akt na ústředním hřbitově byl zakončen položením věnců a kytic zúčastněných delegací k pomníku padlých hrdinů a tóny české státní hymny.

Oslavy na počest tohoto významného dne pak pokračovaly odpoledne na půdě Univerzity obrany setkáním vedení školy se zástupci partnerských občanských sdružení a slavnostním shromážděním. Shromáždění akademické obce, představitelů sdružení, novodobých a druho-

válečných veteránů předsedal rektor-velitel Univerzity obrany brigádní generál v záloze Rudolf Urban. V rámci slavnostního setkání major Karel Kout ze Školického a vzdělávacího střediska v Komorním Hrádku seznámil přítomné se zkušenostmi českého vojenského pozorovatele z mise OSN v Demokratické republice Kongo. Ke Dni veteránů vystoupil s projevem také předseda Jednoty Jihomoravský kraj ČsOL a krajské organizace Sdružení válečných veteránů ČR Karel Černoch.

Text a foto: Mgr. Zdeňka Dubová,

Dny UO v Jihlavě vyvrcholily atraktivním programem

Pro řadu občanů je armáda stále trochu tajemnou institucí, o které si mohou obtížně udělat jasno. Dny Univerzity obrany v City Parku Jihlava měly široké veřejnosti více přiblížit českou armádu, ale hlavně nabídnout zájemcům možnosti vzdělávání na Univerzitě obrany a také na Vojenské střední škole a Vyšší odborné škole MO v Moravské Třebové.

Rozsáhlou prezentační akci připravila Univerzita obrany ve spolupráci s Krajským vojenským velitelstvím Jihlava, Leteckou základnou Náměšť nad Oslavou a Vojenskou policií Bechyně.

Celotýdenní prezentace vyvrcholila v neděli 14. listopadu 2010 bohatým programem ukázek a vystoupení, v rámci kterých se zviditelnili především pořadatelé akce a také Vojenský umělecký soubor Ondráš. Návštěvníci mohli vidět například osvobození rukojmích, různé techniky boje zblízka nebo pyrotechnického robota v akci. Nechyběly ani různé soutěže pro diváky.

V pestré odpolední nabídce studenti Univerzity obrany předvedli několik ukázek z výcviku skupiny Commandos, vojenských zdravotnických záchranářů a boje zblízka MUSADO. S velkým zájmem se setkali

ukázkou ručních zbraní AČR, bezpilotních průzkumných prostředků, modelů pozemní bojové techniky či možnost střelby ze samopalů na laserové střelnici. Vědeckopedagogičtí pracovníci Univerzity obrany umožnili lidem také nahlédnout pod pokličku vojenské vědy. Návštěvníci jihlavského obchodního centra si mohli rovněž otestovat svoji fyzickou kondici jízdu na rotopedu.

Vojenská policie ve svém stánku představila kriminalistickou techniku, ruční zbraně, ochranné a pyrotechnické prostředky, na pódiu pak výcvik psů pro vyhledávání výbušnin a následný zásah pyrotechnického robota. Příslušníci Letecké základny z Náměště nad Oslavou prezentovali výstroj a vybavení vojenského pilota a vystřelovací pilotní sedačku.

Obyvatelé i návštěvníci krajského města si v průběhu celého týdne mohli prohlédnout vystavené velkoplošné fotografie ze zahraničních vojenských misí AČR a prezentace Uni-

verzity obrany, Letecké základny Náměšť nad Oslavou a Vojenské policie textem a obrazem. Od pátku do neděle se pak zájemci o vojenské středoškolské a vysokoškolské studium mohli informovat o nabídkách Vojenské střední školy a Univerzity obrany v informačních stáncích, které se nacházely v hlavní pasáži OC City Park. Pracovníci oddělení nábory KVV Jihlava prezentovali možnost služby v jednotce aktivních záloh.

„Dny Univerzity obrany v City Parku Jihlava dobře prezentovaly českou armádu, program byl velmi zajímavý, atraktivní a také poučný,“ uvedla po skončení akce manažerka centra paní Lucie Zíková. Velký zájem veřejnosti i spousta dotazů na všech prezentačních místech významně přispěly ke zviditelnění a propagaci Armády České republiky a také studia na vojenských školách.

Text a foto: Pavel Pazdera

Den otevřených dveří na KVV v Českých Budějovicích

Dne 24. listopadu 2010 probíhal Den otevřených dveří na Krajském vojenském velitelství v Českých Budějovicích. Návštěvníci měli možnost dozvědět se veškeré potřebné údaje o možnostech studia na Univerzitě obrany.

Pracovníci Univerzity obrany seznámili návštěvníky a budoucí uchazeče s jednotlivými studijními obory jak na Fakultě vojenských technologií a Fakultě ekonomiky a managementu, tak i na Fakultě vojenského zdravotnictví. Důraz kladli zejména na podmínky přijímacího řízení, průběh studia, uplatnění absolventů po dokončení studia, a také poradili, jak správně vybírat vhodný obor u vojenského i civilního studia.

Dotazy z řad návštěvníků byly směřovány

především k podmínce přijetí na Univerzitu obrany, dále co vše musí absolvovat v daných vojenských nemocnicích a kolik studentů může Univerzita obrany přijmout. Návštěvníky také zajímalo, jak bude muset vypadat jejich zevnějšek: „Víte, zajímá mě taky, jestli budu moci mít tetování,“ zeptal se nesměle dvacetiletý Lukáš z Českých Budějovic. A také návštěvnice z Jihočeského kraje: „Ty dredy budou muset jít asi dolů, že?“

Návštěvníků a budoucích uchazečů přišlo skutečně mnoho a o studium byl velký zájem, především o obor Zbraně a munice a Letový provoz na FVT a Vojenský management na FEM. Ti návštěvníci, kteří se již definitivně rozhodli ucházet se o studium na Univerzitě

obrany, zahájili hned po prezentaci určité administrativní kroky spojené s nástupem do armády.

Text a foto: pprap. Jiřina Polcrová

Univerzita obrany získala čtvrté místo za expozici

Na brněnském výstavišti proběhl v dnech 2. až 5. listopadu 2010 již sedmnáctý ročník Evropského veletrhu pomaturitního a celoživotního vzdělávání Gaudeamus, kterého se tradičně zúčastnila také Univerzita obrany. V době čtyřdenního prezentačního maratónu studijních možností zavítalo cíleně do stánku Univerzity obrany kolem čtyř tisícovek návštěvníků, potenciálních zájemců o studium.

Kristýna Janoušková z Liberce se zajímá o medicínu, proto se chtěla dozvědět o možnostech studia na Fakultě vojenského zdravotnictví. „Něco jsem si nastudovala na internetu, ale chtěla jsem zjistit víc a udělat si ucelený obraz i o dalších možnostech studia.“ Nikola Rédrová z Jihlavy chtěla získat informace o Fakultě ekonomiky a managementu. Baví ji ekonomika a tak zjišťovala, jaké jsou její vyhlídky, ale konkrétní představu ještě nemá.

Inženýr Jaroslav Holý z Fakulty ekonomiky a managementu potvrzuje, že většina studentů, kteří sem přišli pro informace, nemají konkrétní představu. Zajímají se o vojenské i civilní studium, nejčastěji se dotazují na podmínky přijímacího řízení a u vojenského typu studia na testy z fyzické zdatnosti.

Univerzita obrany zde kromě tištěných materiálů prezentovala také aktuální podmínky přijímacího řízení pro akademický rok 2011/2012 na svých internetových stránkách přímo na výstavišti. Příslušníci oddělení náboru brněnského krajského vojenského velitelství

zájemců o studium a profesionální službu v Armádě České republiky přiblížili administrativní proces nutný k povolání uchazeče do služebního poměru vojáka z povolání.

V rámci doprovodného programu „Věda pro život“ vystavovala Univerzita obrany mo-

dely bezpilotních průzkumných prostředků a optické přístroje zbraní. Návštěvníci jevíli zájem o orientační „rychloušetření“ zdravotního stavu, díky němuž lze zjistit například poměr tělesné hmoty a tuku. Zájem byl také o výcvikový trenážér přenosného protiletadlového raketového kompletu RBS-70 Bofors. Svě obdivovatele měli také studenti Univerzity obrany, kteří předváděli ukázky boje zblízka MUSADO MCS a taktického výcviku skupiny COMMANDOS.

Pro zájemce o studium probíhaly v průběhu veletrhu také přednášky jednotlivých škol. Univerzita obrany se veřejnosti představila 3. a 4. listopadu.

Letošní ročník veletrhu Gaudeamus byl výjimečný zejména počtem a složením vystavovatelů, novými doprovodnými programy, servisem pro diváky a výchovné poradce. Na veletrhu tradičně vystavovaly všechny české univerzity, vysoké školy a větší vyšší odborné školy. Zastoupeno zde bylo 186 samostatných vystavovatelů, více jak 250 fakult a přes 3500 studijních oborů, které lze studovat v České republice nebo na zahraničních školách.

I letos se Univerzita obrany přihlásila do soutěže o nejlepší expozici a z 26 přihlášených škol si vysloužila pěkné čtvrté místo. (Minulý rok získala v této soutěži druhé místo.) Expozice vystavovatelů hodnotili sami studenti, přičemž zohlednili, zda informace o budoucím studiu jsou srozumitelné, výstižné a v dostatečném rozsahu. Výsledky soutěže byly vyhlášeny na společenském večeru veletrhu 3. listopadu 2010.

Podle statistických výsledků letošní ročník veletrhu pomaturitního vzdělávání Gaudeamus navštívilo kolem 30000 zájemců, což je srovnatelné s minulým ročníkem. Tento zájem ukazuje, že jde o dobrou příležitost k získání nových zájemců o studium.

Text: Mgr. Zdeňka Dubová

Foto: Dr. Pavel Pazdera,

kpt. Ing. Roman Hanzlík, Ph.D.

Jaké budou vaše Vánoce?

Vánoce a nový rok klepou na dveře a většina z nás přemýšlí o tom, jak by je chtěla strávit, či o tom, jaký by měl být příští nový rok. To je také tématem naší ankety, v níž nám odpovídají příslušníci Univerzity obrany a studenti. Jak je tedy budou prožívat a jaká jsou jejich přání?

plk. prof. Ing. Zdeněk Vintř, CSc.

Vánoční svátky prožívám již dlouhá léta v podstatě stejně – v kruhu mých nejbližších. Na Štědrý den po obědě si vyjeme na procházku svátečním Brnem. Obejdeme kostely v centru města s jejich betlémy a

skončíme na náměstí Svobody u vánočního stromu. Na závěr si dáme tradiční „dvojku“ svařeného vína v nedaleké kavárně a pak již spěcháme domů ke štědrovečernímu stolu. Letos s námi poprvé půjde můj první vnuk, který se narodil letos v březnu. Následující vánoční svátky budeme věnovat návštěvám příbuzných a 27. prosince odjíždíme do Jeseníků na chatu Univerzity obrany, kde oslavíme i příchod nového roku. Protože většina našich čtenářů je nějakým způsobem spojena s Univerzitou obrany či resortem Ministerstva obrany, tak jim i sám sobě do nového roku přeji, aby připravovaná reforma ozbrojených sil konečně vytvořila stabilní podmínky pro jejich dlouhodobý a úspěšný rozvoj, v němž bude významnou roli sehrávat i naše Univerzita obrany. Samozřejmě všem také přeji pohodové prožití vánočních svátků a v novém roce pevné zdraví, spokojenost v osobním životě i v práci a nezbytnou dávku štěstí.

Milí čtenáři,

přejeme Vám krásné a pohodové vánoční svátky v kruhu svých nejbližších, do nového roku pak pevné zdraví, lásku, pohodu a také hodně úspěchů ve studiu i v práci.

Redakce Listů UO

doc. Ing. Karel Zaplatílek, Ph.D.

Během letošních Vánoč bych rád strávil více času se svou rodinou. Zavoláme babičkám a dědečkům a vydáme se někam na pěkné místo. Těsně před Štědrým dnem si takto vyjedeme do Vídně, nasát tu ojedinelou a neopakovanou předvánoční atmosféru. Trochu si tak vlastně nahrazujeme kdysi běžné setkávání širších rodin, jak jsem to zažil za mého mládí na samotě u Svitav. Nebude to první návštěva Vídně. Každé velké město má svoji atmosféru, ale ta vídeňská je pro nás něčím zvláštní. Možná také proto, že já sám jsem z jedné čtvrtiny Rakušan.

skovatelnou předvánoční atmosféru. Trochu si tak vlastně nahrazujeme kdysi běžné setkávání širších rodin, jak jsem to zažil za mého mládí na samotě u Svitav. Nebude to první návštěva Vídně. Každé velké město má svoji atmosféru, ale ta vídeňská je pro nás něčím zvláštní. Možná také proto, že já sám jsem z jedné čtvrtiny Rakušan.

Cao Ngoc Phong, vietnamský student

Jak já, tak i moji spolužáci z Vietnamu budeme trávit vánoční svátky tady v Brně, nikdo z mých kamarádů domů asi nepojede. Vánoční stromček mít nebudeme a ani žádnou výzdobu. Dárky si ale dávat budeme a také

se chystám poslat něco svým rodičům. Jinak přeji všem čtenářům pěkné svátky a mnoho úspěchů ve škole.

pprap. Matěj Gorec, student 2. ročníku

Vánoční svátky budu trávit doma pěkně v teploučku, samozřejmě s rodinou. Během svátků se chystáme s přítelkyní na chatu, nachází se kousek od Brna. Když bude dost sněhu, určitě vytáhnou lyže. Jinak tady asi oslavíme

Silvestra a Nový rok. Mám takové jedno předsevzetí, abych lépe zvládl všechny zkoušky, ale to snad nebude problém. Všem přeji hezké Vánoce a šťastný nový rok.

Já přeji také všem krásné a klidné vánoční svátky, úspěšný nový rok a ať se každému splní, co si bude přát...

Připravila: prap. Jiřina Polcrová

Téma Bílé knihy

Seminář na UO

Pracovní seminář na téma „Východiska pro řízení kariér v ozbrojených silách České republiky“ se uskutečnil dne 25. října 2010 na Univerzitě obrany v Brně.

Jednání se zúčastnil náměstek ministra obrany pro personalistiku Ing. Michael Hrbata, vedoucí pracovníci sekce personální Ministerstva obrany, velitelé, pracovníci štábů, důstojníci i praporčíci, personalisté, akademičtí pracovníci i odborníci na „lidské zdroje“ působící mimo resort Ministerstva obrany. Vedoucí pracovníci sekce personální Ministerstva obrany představili východiska a přístupy k přípravě sedmé kapitoly Bílé knihy o obraně, zejména funkce a zásady výstavby hodnostních sborů od roku 2011, principy a podmínky pro řízení kariér vojáků z hlediska fungování kariérního řádu. Byla objasněna specifika vojenského personálního managementu i možnosti profiografie pro racionalizaci výběru, přípravy, udržení a rozvoj kvalitního personálu. Hodnocení personálu, jako základ úspěšné aplikace kariérního řádu, bude vyžadovat přípravu velitelů a vedoucích pracovníků na tuto činnost.

Otevřená diskuze na akademické půdě Univerzity obrany přinesla cenné náměty pro personální práci s vojenským i civilním personálem resortu Ministerstva obrany.

Text: doc. RNDr. Ladislav Halberštát, CSc.

Besedy na UO

Jednou z priorit Ministerstva obrany ČR je příprava Bílé knihy o obraně, která by měla být dokončena a představena v první polovině příštího roku.

Bílá kniha o obraně vychází z principů a zadání Programového prohlášení vlády České republiky. Jde o souhrnný koncepční rámec, který bude definovat a zdůvodňovat roli a funkce českých ozbrojených sil a kritéria a směry rozvoje jejich schopností, včetně stanovení nezbytného střednědobého rozpočtového rámce. Zároveň bude směrnicí pro restrukturalizaci systému vedení a řízení AČR a reformy MO. Součástí nové koncepce je také vojenské vzdělání, takže téma Bílé knihy je aktuální i pro Univerzitu obrany. V této souvislosti svolal rektor Univerzity obrany profesor Rudolf Urban 23. listopadu 2010 mimořádnou besedu pro příslušníky Fakulty vojenských technologií a 29. listopadu 2010 besedu pro příslušníky Fakulty ekonomiky a managementu. Mimo jiné z ní vyplynuly úkoly pro jednotlivé katedry – nachystat podklady, v nichž by měly definovat, v čem jsou jedinečné, nezastupitelné a výjimečné.

Redakce

The EU Language Debate

The United States of America has one common language, but the united states of Europe, better known as the EU, has as many official languages as it has members. With 25 member states, and further expansion on the horizon, this multiplicity of languages is a bureaucratic nightmare. How can communication ever be effective with so many complications?

In the most important situations, for example in the sessions of the European Parliament, a team of interpreters provides simultaneous translation of the proceedings into all the official languages. Other meetings are held in one of the main languages: English, French, or German. Official documents are translated into the official languages. The objective is to ensure that no member state is disadvantaged because its language is not a popular international language.

But is this objective being achieved? Are the Greeks or the Slovaks able to make their points as strongly as the British or the Germans? If you listen to a simultaneous translation between two languages that you know well, you will understand how difficult it is to communicate the meaning and tone of a speech exactly in another language. Translating documents takes time and slows down the process of debate and legislation. And of course, there is the cost of the hundreds of translators, interpreters, and the equipment, which are needed to make the system work.

Even the French and Germans are unhappy. Although their languages are recognized as "main languages", English is used almost exclusively, as it is the language which most officials from all over Europe can speak to some extent. As a lot of decisions are made and deals are done in informal chats over lunches and dinners, and therefore almost always in English, France and Germany realize English native speakers start with an unfair advantage.

If the French and Germans think they might have a problem, how much more of a problem can this be for the small countries like Latvia, Estonia, or even Hungary and the Czech Republic? They would be well advised to consider carefully how to overcome this new language barrier.

Modern Loanwords in English

The incentive for accepting loanwords is usually the need of filling a gap in the vocabulary, but sometimes only fashion and the prestige of a particular foreign language are the main motifs of the absorption of foreign words. The extent of acceptance of these foreign loanwords very much depends on the level of education and on the interest of the speakers.

Loanwords from French – reveille; champagne; liaison officer; chef; blouse; depot; garage;

Loanwords from German - marzipan; sauerkraut; waltz; semester; seminar; kindergarten; Loanwords from Dutch - boss; landscape; sketch; trek;

Loanwords from Italian - arcade; balcony; rotunda; spaghetti; salami;

Loanwords from Spanish – alligator; canyon; chocolate; guerrilla; tornado;

Exercise 1:

Complete the sentences with the words written below.

members   parliament   appointed   commission   referendum

elected   regulations   expansion   constitution

Many member states have decided to hold a ___1___ on the new European ___2___.

The European ___3___, whose ___4___ are ___5___, meets in Strasbourg.

After the recent ___6___ of the EU, the number of member countries increased to 27.

The European ___7___ is made up of commissioners ___8___ by their governments.

There are many EU ___9___ telling us and our governments how to run our lives.

Exercise 2:

Write the nationality which corresponds to each EU country below.

Example: 1 Austria – Austrian;

2 Belgium; 3 Bulgaria; 4 Cyprus; 5 Denmark; 6 Estonia; 7 Finland; 8 France; 9 Germany; 10

Greece; 11 Hungary; 12 Ireland; 13 Italy; 14 Latvia; 15 Lithuania; 16 Luxembourg; 17 Malta;

18 Poland; 19 Portugal; 20 Romania; 21 Slovakia; 22 Slovenia; 23 Spain; 24 Sweden; 25 the

Czech Republic; 26 the Netherlands; 27 the United Kingdom

Exercise 3:

Match the loanwords with the above mentioned languages:

1) Camouflage; 2) muesli; 3) waffle; 4) potato; 5) piano; 6) rucksack; 7) avalanche; 8) ballet; 9) ranch; 10) umbrella

Key

Exercise 1: 1) referendum; 2) constitution; 3) parliament; 4) members; 5) elected; 6) expansion; 7) commission; 8) appointed; 9) regulations.

Exercise 2: 1) Austrian; 2) Belgian; 3) Bulgarian; 4) Cypriot; 5) Danish (Dane); 6) Estonian; 7) Finnish; 8) French (Frenchman/woman); 9) German; 10) Greek; 11) Hungarian; 12) Irish; 13) Italian; 14) Latvian; 15) Lithuanian; 16) Luxembourg (Luxemburger); 17) Maltese; 18) Polish; 19) Portuguese; 20) Romanian; 21) Slovak; 22) Slovenian; 23) Spanish; 24) Swedish (Swede); 25) Czech; 26) Dutch (Dutchman/woman); 27) British (Briton).

Exercise 3: 1) French; 2) German; 3) Dutch; 4) Spanish; 5) Italian; 6) German; 7) French; 8) French; 9) Spanish; 10) Italian

Source: Gault, J. New Headway Talking Points. Oxford. 2005. ISBN 0-19-471540-X, Peprník, J. English Lexicology. Olomouc, 2006. ISBN: 80-244-1530-5.

Přípravila skupina AJ, CJP

Výroční zasedání Evropského sdružení leteckých svazů

V pátek 12. listopadu se na Univerzitě obrany uskutečnilo výroční zasedání Evropského sdružení leteckých svazů (EPAA – European Partnership of Air Force Associations).

Jednání se zúčastnili zástupci z Belgie, Francie, Itálie, Německa, Rakouska, Rumunska a hostitelské organizace Svazu letců České republiky. Jednání zástupců leteckých veteránských organizací na úvod pozdravil jménem ministerstva obrany náměstek ministra obrany pro personalistiku Ing. Michael Hrbata.

V průběhu jednání zástupci jednotlivých zemí představili rozmanité aktivity svých organizací, které pořádali v průběhu uplynulého roku a nastínili akce, které plánují v blízké budoucnosti. Součástí jednání byla také diskuse nad budoucí strukturou a hlavními úkoly EPAA. Účastníci jednání si se zájmem vyslechli prezentaci o hostitelské Univerzitě obrany a vystoupení velitele vzdušných sil AČR brigádního generála Jiřího Vernera, který účastníkům představil aktuální úkoly letectva.

Jednání řídil dosavadní prezident Evropského sdružení leteckých svazů brigádní generál ve výslužbě Dierk-Peter Merklingshaus z Německa, který na závěr jednání předal na další dva roky předsednictví Itálii, kterou bude

zastupovat ve funkci nového prezidenta organizace generál Gianbortolo Parisi.

V odpoledních hodinách účastníci navštívili Pozoříce, kde se na místním hřbitově poklonili památce bývalého předsedy Svazu letců České republiky plukovníka ve výslužbě Stanislava Filipa, za jehož předsednictví Svaz letců vstoupil do Evropského sdružení leteckých

svazů. Na závěr zahraniční hosté navštívili muzeum generál poručíka Františka Peřiny v Morkůvkách a na místním hřbitově uctili památku tohoto velkého letce, generála nebe.

**Text: pplk. Vladimír Šidla, CSc.
Foto: Mgr. Marek Žižlavský**

Diplomová práce Ing. Lucie Šulákové ohodnocena cenou poroty

V pondělí 15. listopadu 2010 proběhl v hotelu Avanti v Brně již 17. ročník celostátní soutěže MVDr. Radslava Kinského o nejlepší environmentální diplomovou práci. Pořadatelem soutěže byla jako každý rok Nadace Envioptimum spolu s Ministerstvem životního prostředí České republiky.

Katedra ochrany obyvatelstva vybrala a do soutěže zaslala celkem dvě diplomové práce. Z nich do finálového kola postoupila diplomová práce Ing. Lucie Šulákové, vedoucí diplomové práce je mgr. Ing. Jan Kyselák, Ph.D. Téma její práce bylo „Návrh systému evidence evakuovaných osob“. Studentka ve své práci vycházela z analýzy současného stavu řešení problematiky, kde zjistila, že dosud není uživatelsky příznivý nástroj pro evidenci evakuovaných osob. Navrhla optimální unifikovaný systém této evidence, který je využitelný v rámci krajů a obcí s rozšířenou působností, včetně vzeb hardwarového a softwarového vybavení. Při návrhu systému vycházela z podpory vybraných krajských

úřadů, hasičských záchranných sborů krajů a vybraných krajských měst České republiky a z informací získaných od oslovených států. V diplomové práci také využívala výsledků dotazníkového šetření realizovaného u těchto úřadů a institucí.

Software byl verifikován se studenty a bude dále ověřován na cvičení profesionálů hasičského záchranného sboru při zvládnutí vybraného typu mimořádné události v praxi.

Soutěž probíhala ve třech kategoriích a to v technické, přírodovědní a společensko-vědní. Diplomová práce Ing. Šulákové byla zařazena do společensko-vědní kategorie. Ing. Šuláková přesvědčila odbornou porotu jednak tím, že řešila aktuální problematiku s novým přístupem, metodicky dobře zpracovanou s návrhem ekonomicky výhodného závěru do praxe v porovnání s existujícími variantami, ale také svým odborným vystoupením s doprovodem obrazovými materiály. Navržené řešení bylo originální s výbornou úrovní zpracování jak po stránce odborné, jazykové, tak také grafické. O diplomovou práci projevilo zájem generální ředitelství Hasičského záchranného sboru České republiky a Krajské ředitelství Hasičského záchranného sboru Jihomoravského kraje v Brně, kde je posuzováno využití systému v praktické činnosti.

V konkurenci jedenácti prací ve finálové skupině Ing. Šuláková získala po veřejné obhajobě práce a po vyhodnocení komisí s mezinárodní účastí Cenu poroty za přínos pro praxi.

Nezbývá než si přát co nejvíce takových studentek a studentů, kteří dělají výborné jméno odborné katedře, v našem případě Katedře ochrany obyvatelstva a Fakultě ekonomiky a managementu Univerzity obrany.

Text a foto: doc. Ing. Rudolf Horák, CSc.

Mladí vědečtí pracovníci se sešli ve Vyškově

Dne 26. října 2010 se konala v prostorách bývalého vysokoškolského klubu areálu kasáren Dědice mezinárodní konference mladých vědeckých pracovníků pořádaná studenty doktorského studia Ústavu ochrany proti zbraním hromadného ničení na téma „Moderní technologie pro zvládnání krizových situací“. Navázala na podobné vědecké konference studentů doktorských studijních programů různých středoevropských univerzit a zúčastnilo se jí celkem 26 doktorandů, z toho 11 ze Slovenské republiky.

Záštitu nad jejím konáním převzal ředitel Ústavu ochrany proti zbraním hromadného ničení (ZHN) plukovník prof. Ing. Dušan Vičar, CSc. Po odborné stránce byla úroveň garantována vědeckým výborem konference složeným z profesorů a docentů Ústavu ochrany proti ZHN Univerzity obrany.

Hlavním cílem konference bylo vzájemně se seznámit s výsledky práce studentů doktorských studijních programů univerzit zabývajících se problematikou ochrany obyvatelstva, krizového řízení, ochrany proti ZHN a průmyslovým nebezpečným látkám, vytvořit prostor pro aktivní prezentaci výsledků vědecké práce mladých vědců a tím zároveň přispět k diskusi nad současnými i budoucími trendy rozvoje předmětných technologií a jejich praktických aplikací. Z celkového počtu 22 doručených příspěvků jich nakonec vědecký výbor konference doporučil 19 k publikování v „Conference proceeding“ v tištěné i elektronické verzi na CD opatřené ISBN. Články, které byly aktivně prezentovány, pokryly významné spektrum činností všech zaintereso-

vaných složek ochrany vojsk a obyvatelstva. Po úvodním vystoupení, ve kterém náčelník oddělení chemického vojska a technicko-ekonomického rozvoje ústavu ochrany proti ZHN podplukovník doc. Ing. Stanislav Florus, CSc., přivítal účastníky konference a zdůraznil význam této akce. Zástupce ředitele Ústavu OPZHN podplukovník doc. Ing. Zdeněk Skaličan, CSc., seznámil účastníky konference s historií posádky Vyškov a s historií vzdělávacích zařízení určených pro výuku a výcvik vojenských chemiků. Po oficiálním zahájení konference byl již vytvořen prostor pro vystoupení a obhajobu doposud získaných výsledků vědecké práce a pro sdílení poznatků a názorů na rozvoj dílčích řešených oblastí výzkumu.

Konference se stala fórem pro diskusi nad moderními trendy v oblastech zabývajících se problematikou ochrany vojsk a obyvatelstva v době, kdy zdrojové rámce univerzit jsou velmi omezené. I přes tento velmi významný fakt bylo umožněno doktorandům prezentovat výsledky vědecké práce a vyměňovat si zkušenosti a názory z problematiky detekce a

analýzy zájmových škodlivin, dekontaminace, ochrany a dalších činností souvisejících s posláním chemického vojska Armády České republiky a základních složek Integrovaného záchranného systému České republiky při ochraně proti ZHN a průmyslovým nebezpečným látkám, včetně možnosti rozvoje jejich vzájemné spolupráce. Příspěvky, které se týkaly aplikací teoretických i praktických poznatků z oblasti bezpečnosti, strategie a ekonomického zabezpečení mezinárodního prvku NATO (Joint CBRN Defence COE), obohatily účastníky konference o cenné informace, které mohou být využity pro hlubší pochopení souvislostí mezi praktickou vědou a teoretickými vědeckými disciplínami. Přednesené výsledky vědecké práce vyvolaly zajímavé a velice přínosné diskuse a ohlasy, které byly vedeny na formální i neformální úrovni a to nejen v rámci oficiální části jednání konference, ale i v rámci kamarádských a přátelských debat.

Text a foto: mjr. Ing. Pavel Otríšal

Setkání rektorů vojenských škol střední Evropy

Ve dnech 2. – 4. 11. 2010 se v Bukurešti uskutečnilo čtvrté setkání rektorů vojenských škol z regionu střední Evropy pod názvem CEFME (Central European Forum on Military Education). Zúčastnilo se ho celkem 29 zástupců z devíti zemí (Chorvatsko, Estonsko, Polsko, Rakousko, Rumunsko, Slovensko, Slovinsko, Srbsko a Česká republika). Univerzitu obrany zastupovala čtyřčlenná delegace v čele s jejím rektorem profesorem Rudolfem Urbanem.

Obsahem jednání byly především taková témata jako dopad Boloňského procesu na vzdělávací systém vojenských škol, přínos nového strategického konceptu NATO pro

vzdělávání, rozvoj spolupráce mezi školami v oblasti publikování vědeckých článků v odborných časopisech, možnosti využití vzdělávání na dálku přes internet nebo příprava společného strategického kurzu důstojníků v rámci Visegrádské čtyřky.

Součástí setkání bylo vyhodnocení soutěže „Studentské tvůrčí činnosti“, která se uskutečnila v Brně v červnu 2010. Tato akce byla všemi účastníky přijata velmi kladně a bylo rozhodnuto v tomto formátu soutěže pokračovat i v dalších letech.

Příští jednání CEFME se uskuteční ve slovinském Mariboru na podzim 2011.

Prezident republiky vyznamenal Marii Lastoveckou

Uniforma plukovnice ve výslužbě Marie Ljalkové Lastovecké se blýská metály. Letos 28. října k nim přibyl další. Při příležitosti oslav Dne vzniku samostatného československého státu jí prezident republiky propůjčil Řád Bílého lva II. třídy. Získala ho za mimořádné zásluhy o obranu a bezpečnost státu a vynikající bojovou činnost. Jde o nejvyšší státní vyznamenání, které tak bylo trochu jejím předčasným dárkem k letošním devadesátým narozeninám. Ty oslavila začátkem prosince.

Marie Ljalková Lastovecká se narodila v Polsku, kde žila do svých sedmnácti, než se vdala. S manželem Michalem Ljalkou pak odešla v roce 1939 do Kazaně. Po napadení Sovětského svazu Němci, reagovali oba manželé na výzvu a dobrovolně se přihlásili do československé armády formující se v Buzuluk. Byla šestou ženou, která do ní vstoupila. K rotě byla přidělena jako zdravotnice. A protože při střelbě projevila talent – ze tří nábojů střelila všechny do středu terče – bylo rozhodnuto. Poslali ji do snajperského kurzu a poté přidělili jako ochranu velitele.

Po výcviku odjela se svou rotou začátkem roku 1943 na frontu. „Cestou náš vlak bombardovala německá letadla. Zničily vlak i trať, tak jsme šli pěšky tři sta kilometrů. Po těžké únavě a hladově jsme v únoru toho roku došli do Charkova, což bylo kousek od bojiště – u Sokolova. Chtěla jsem si alespoň chvilku odpočinout, ale byl vyhlášen poplach. Musela

jsem zalarmovat sílu a jít pěšky na bojiště. Z hospodářského stavení jsem pozorovala terén a najednou vidím šest tmavých bodů. Byly to německé tanky. V tom momentě nastala palba a vesnice lehla téměř popelem. Druhý den – 8. března 1943 – jsme dostali úkol jít do protiu toku a osvobodit naše lidi v blízké napadené vesnici. Čekala na nás spálená země, zničené domy, plačící matky a spousta mrtvých. Šli jsme ve sněhu, většinou v noci, procházeli jsme minovým polem a odpočívali ve stoje. Dali jsme se do rojnic a šli zamrzlou řekou Mže směrem na Sokolovo. Němci nás pustili do středu řeky a pak ze všech stran spustili palbu. Najednou padl velitel, všude kolem ranění a já jsem zůstala sama,“ vzpomíná na dramatické okamžiky. Nepřátelské náboje litaly těsně kolem její přílby. Instinktivně vypálila celý zásobník, kromě posledního náboje. Palba utichla. Myslela si, že se na ni chystají Němci. Zůstala sama ležet na ledě a nemohla se hnout.

Málem přimrzla k řece. Byla rozhodnuta, že se zastřelí. Dívala se na hvězdy, vzpomínala na své mládí, na svou maminku... Najednou viděla dva stíny. Čekala. Pak uslyšela češtinu. Byli to dva spolubojovníci, ti ji pak táhli po řece k břehu do rákosí. „Na velitelství druhý den žasli, nikdo netušil, že jsem se zachránila,“ vybavuje si obrazy z války, přičemž se jí zastře hlas. „Po tomto zážitku jsme museli ustoupit, až jsme se dostali do obklíčení. Vyvedl nás z něj Ludvík Svoboda. Bojovali jsme dál a došli až do polského Krosna, kde jsem stihla ještě naverbovat svou sestru Nadu, která se mnou bojovala potom na Dukle.“ Tam zažila další peklo: „Padlo tenkrát šest tisíc našich vojáků. Kolem nás létaly bomby a já jsem utržila stře pinu do hlavy. Mám ji tam dodnes. Ještě před tím jsem v Tatrách naletěla na minu a poranila si páteř.“

Další cesta pak vedla ze slovenského území až do Ostravy, kterou československá armáda osvobodila, a to byl už její poslední boj. „Všichni, kteří zbyli z naší jednotky, se pak sešli v Praze, aby oslavili vítězství,“ usmívá se, přičemž si prohlížíme staré fotografie.

Po válce si pak Marie Lastovecká udělala dvouletou vojenskou zdravotnickou školu. Maturitu absolvovala v době, když už byla v invalidním důchodu. S čerstvým diplomem jí povýšili na podporučíci a v roce 1948 nastoupila do vojenské nemocnice v Olomouci. Po roce jí přeložili do vojenské nemocnice v Brně, a tak zde zakotvila. Jihomoravská metropole se jí stala novým domovem, v němž je obklopena spoustou přátel, kteří jsou jí nápomocni. Navzdory nepříjemným válečným zážitkům a nepřízní osudu, díky němuž zůstala bezdětná a žije sama, (manžel zůstal v Zakarpatské Rusi) se často usmívá. Po operaci kyčelního kloubu chodí o francouzských holích, ale chuť do života má pořádnou. A jaký je její recept na dlouhověkost? Nekouří, nepije, nestresuje se a vše prý řeší v pohodě.

Text: Mgr. Zdeňka Dubová

Emil Boček si z Prahy odvezl Řád Bílého lva

Plukovník letectva ve výslužbě Emil Boček se narodil v roce 1923 v Brně-Tuřanech. V sedmnácti letech odešel z domova a balkánskou cestou se dostal do Bejrútu. Jako voják pěšího pluku se účastnil ústupových bojů ve Francii v létě 1940. Na podzim téhož roku se přihlásil v Anglii k letectvu. Nejdříve sloužil jako mechanik u stíhacích strojů, pak v roce 1942 absolvoval pilotní výcvik a stal se jedním z nejmladších československých stíhacích letců. Od října 1944 byl pilotem-stíhačem u československé 310. stíhací peruti. Na svém kontě má 26 riskantních operačních letů. Po svém návratu do Československa v roce 1945 požádal o uvolnění z letectva. To ho také v poválečných letech zachránilo od perzekuce, zatímco většina jeho přátel z RAF se tomu nevyhnula. Po válce pracoval jako mechanik, později jako soustružník. V roce 1988 odešel do důchodu. O pět let později byl povýšen do hodnosti plukovníka. Dnes je předsedou brněnského Svazu letců RAF. Na své uniformě má desítky různých vyznamenání, z nichž si nejvíce považuje Řád Bílého lva. Obdržel ho letos 28. října z rukou prezidenta při příležitosti oslav Dne vzniku samostatného československého státu.

Vzpomínáte často na svou vojenskou minulost?

Vracím se k ní jedině tehdy, když mě někdo požádá. Žiju více přítomností.

Jak tedy prožíváte přítomnost?

Doma dělám hlavního nákupčího a zařizuji vše, co je potřebné. Zúčastňuji se různých besed ve vojenských posádkách, kde vyprávím o svých válečných zážitcích. Jedenkrát měsíčně jezdím do Prahy na schůzi Sdružení československých letců 1939 – 1945. Zbylo nás už jen čtyřiaadvacet. Řešíme různá pozvání (pravdělně nás zvou například na francouzskou a anglickou ambasádu), organizujeme zájezdy a setkání na domácí i zahraniční půdě.

Nedávno jste si splnil svůj velký sen, povzte jaký?

Podařilo se mi letět malým civilním letadlem. Jeho pilot mi dovolil přistát s ním na brněnském letišti v Tuřanech. Letěl jsem tak po pětadesáti letech!

Máte zásluhu na tom, že v Brně byl postaven pomník prezidentu Edvardu Benešovi, který byl odhalen letos v dubnu. Jak vznikla tato idea?

Mám v Praze kamaráda – hoteliéra Jana Horala, jehož zásluhou byl postaven pomník Edvarda Beneše na pražském Loretánském náměstí. Ve válce bojoval jako velitel tanku u Dankerku, po válce emigroval a v roce 1990 se vrátil. On mi jednou řekl, abych pomník prezidentu Benešovi postavil také v Brně. Přes veškeré nesnáze, společným úsilím různých organizací a sdružení, po čtyřech a půl letech

se pomník podařilo postavit. Byla to mravenčí práce; přesvědčit úřady i lidi, sehnat peníze atd. Nakonec se nám podařilo získat 1 600 000 korun. Nejvíce přispělo město Brno (i když ze začátku tomu nebylo nakloněno) a z jednotlivců pak inženýr architekt Jiří Hečka, jehož otec bojoval ve druhé světové válce na východní frontě.

Co vám řekl váš kamarád Jan Horal, když se pomník postavil?

Měl radost z toho, že se to povedlo.

Přinesl jste do redakce ukázat vaše poslední vyznamenání Řád Bílého lva. Co jste si pomyslel, když jste se dozvěděl, že si pro něj pojedete na hrad?

Bylo to pro mne něco mimořádného. Nikdy jsem to nečekal a bylo to velké překvapení. Moc si na ceremonii nepotrpím.

Co jste si řekli s panem prezidentem?

Setkali jsme se spolu dvě hodiny před slavnostním ceremoniálem, kdy všechny vyznamenané přijal se svou chotí Livií Klausovou. S každým z nás měl krátký pohovor. Zeptal jsem se, zda vlastní druhý díl filmu o československých zahraničních letcích na DVD. Protože jej neměl, věnoval jsem mu ho, a postěžoval si, že jej Česká televize odmítá odvysílat. Proto jsem napsal interpelaci na jejího generálního ředitele i radu ČT a kopie dopisů jsem předal panu prezidentovi.

Ptala se: Mgr. Zdeňka Dubová

O novém intranetu vojenských škol

Současný intranet (služební a studijní) Univerzity obrany začal s rutinním provozem 4. ledna 2002 v rámci tehdejší Vojenské akademie. V uvedené době byl obdobný, poměrně široce pojímaný intranet vysoké školy v ČR, provozován pouze na Masarykově univerzitě. Jednalo se bezesporu o moderní a relativně komplexní řešení, jež vzniklo za těsné spolupráce Katedry automatizovaných systémů velení a informatiky (dnes Katedra komunikačních a informačních systémů) a Projektového a technologického střediska informatizace (dnes Odbor komunikačních a informačních systémů). Intranet v té době začal zajišťovat, mimo jiné, dvě důležité funkce: vstupní bránu, portál, pro přístup k aplikacím a dokumentovému serveru, jež je součástí řešení intranetu; možnost demokratického zveřejňování informací a zjišťování názorů uživatelů, k čemuž slouží např. aplikace Vývěska, Anketa, Diskusní fórum, Připomínky. Nevýhodou tehdejšího řešení bylo, že intranet nebyl navázán na aplikaci Personalistika, základ všech vysokoškolských informačních systémů (IS). Důvod byl prostý – neexistence aplikace, která by splňovala požadavky intranetu. Bylo přijato řešení v podobě velmi zjednodušené personalistiky provozované v rámci intranetu. Toto řešení automaticky neslo a nese s sebou dodnes řadu negativ. Současný intranet je provozován pouze v českém jazyce, což při nárůstu zahraničních studentů není ideální řešení. V neposlední řadě zde vyvstal požadavek Ministerstva obrany na zefektivnění provozu IS všech vojenských škol a jednotnou prezentaci vojenského školství na veřejnosti jako logicky a funkčně propojeného systému vzdělávání a výchovy vojenských profesionálů a civilních odborníků v oblastech souvisejících s obranou České republiky.

V čem by měly být hlavní přínosy nového intranetu z hlediska poskytované funkcionality uživatelům?

- Především vytvoření kvalitativně nových podmínek pro týmovou spolupráci v řešitelských týmech, orgánech a komisích, a v rámci organizačních součástí.
- České a anglické uživatelské rozhraní s možností rozšíření na další jazyky.
- Zkvalitnění vyhledávání informací (je jedno, jakou podobu mají), včetně fulltextového.
- Vytvoření podmínek pro komplexnější systém plánování, a tím i možnost vedení různých přehledů o konaných akcích a plněných úkolech.

Možnosti pro uživatele

Nový intranet by měl umožňovat relativně rychlé změny vnitřní architektury pracovních prostorů. Kupříkladu každý uživatel si bude mít možnost aktivovat svůj osobní pracovní prostor, jehož architekturu a funkcionalitu si může pružně měnit dle svých představ a potřeb. V praxi to znamená, že si může do svého prostoru vkládat různé funkční komponenty, definovat jejich umístění, způsob navigace. Prostor lze využít k uložení dokumentů, které chce mít k dispozici kdekoliv na síti pouze on; ve sdílené knihovně lze naopak zpřístupnit dokumenty dalším uživatelům, kteří mají účty vedené v centrálním registru. Možnosti jsou veliké, spíš bude záležet na invenci a potřebách konkrétního uživatele. Stejný princip bude platit pro pracovní prostory organizačních a dalších součástí či různých pracovních týmů, orgánů apod. Bude jenom na nich, jak si definují architekturu svého pracovního pro-

Počátkem roku 2011 se začne uvádět do provozu intranet vojenských škol. Asi nejednomu čtenáři přijdou na mysl hned dvě otázky? Proč ne jenom intranet Univerzity obrany, ale všech vojenských škol? Proč nový intranet, když ten současný, provozovaný od počátku roku 2002, spolehlivě funguje, pokrývá nezbytnou funkcionalitu typickou pro vysokou školu a uživatelé jsou na něj zvyklí? Na tyto otázky se pokusíme odpovědět v našem článku, současně čtenářům osvětlíme i další aspekty výstavby nového intranetu.

středí a které funkční prvky budou využívat. Typické funkční prvky využitelné v různých pracovních prostorech jsou např. různé typy knihoven, centrum schůzek, kalendář, úkoly projektu, diskusní vývěska, oznámení, odkazy, kontakty a další. Je zřejmé, že zmíněná filozofie práce s intranetem vyžaduje aktivnější přístup od uživatelů než při pevně stanovených strukturách a postupech práce. Informatici v akademickém prostředí si zase musí být vědomi toho, že především musí vytvářet podmínky pro tvořivou práci studentů a učitelů.

Technologie pro nový intranet

Stručně k použité technologii pro nový intranet. Při volbě technologie byla posuzována řada aspektů, včetně finanční náročnosti, projektových kapacit a návaznosti na již používané serverové technologie firmy Microsoft: centrální registr, doména, poštovní a databázové systémy. Počátkem roku 2008 vedení tehdejšího Střediska komunikačních a informačních systémů přijalo rozhodnutí o zastavení rozvoje současných intranetů postavených především na linuxových technologiích a výstavbě nového intranetu s použitím technologie Microsoft SharePoint Server (konkrétně 2010). Technologie zajišťuje i kompatibilitu s široce využívanými kancelářskými balíky společnosti Microsoft Office 2007 a Office 2010. V praxi to např. znamená, že vlastník dokumentu může provést aktualizaci obsahu přímo v dokumentu uloženém na intranetu bez nutnosti opakovaného vložení aktualizovaného dokumentu nebo může exportovat data ze své excelové tabulky do seznamu na intranetu. Z důvodu zajištění homogenosti používaných technologií je technologie SharePoint Server nasazena i na webových stránkách vojenských škol (www.vojenskaskola.cz), dále je použita pro webové pracovní prostory, které dnes využívají některé rady, výbory a konference, viz např. <https://>

events.vojenskaskola.cz/cate. Řada uživatelů ví, že s využitím obdobné technologie je provozován i dokumentový server Univerzity obrany na CADS. Snaha o jednotný technologický přístup u uvedených systémů zajišťuje uživatelům výhodu v tom, že se nemusí učit pracovat v různých prostředích. Volba komerčního produktu nese s sebou i některé problémy. Nejinak je to mu u SharePoint serveru, viz např. nedořešenou problematiku přístupu uživatelů k aplikacím v návaznosti na přihlášení do intranetu, což původní intranety zvládají.

Architektura intranetu

Teď si stručně popíšeme architekturu intranetu vojenských škol. Každá vojenská škola bude mít svůj intranet, dále bude vytvořena společná náves všech vojenských škol, jež poslouží jako pracovní prostor pro předávání informací a vzájemnou výměnu názorů všech příslušníků vojenských škol. Intranet Univerzity obrany bude jenom jeden, tj. nebude se již dále dělit na služební a studijní. Přístup do jednotného intranetu bude přímo z Internetu a z interních školských sítí propojených s internetovou sítí. Schéma architektury intranetu Univerzity obrany je na obrázku. Domovský web poslouží jako základní rozcestník a uživatel bude zde informován o dění na škole a novinkách na intranetu, rovněž zde bude provozováno centrum pomoci, kde mimo FAQ bude umožněna výměna zkušeností mezi uživateli. Prostor pro přístup k aplikacím bude obdobou obdobného prostoru na současném služebním a studijním intranetu. Na současných intranetech vlastníci dokumentů ukládají dokumenty do rubrik a podrubrik dle oblastí života školy. Teď tomu bude jinak. Knihovny společných materiálů tvoří dvě centra: centrum dokumentů a centrum multimediálního obsahu. Materiály se budou v těchto centrech ukládat do dílčích knihoven podle typů dokumentů. Takové knihovny budou např. knihovna pro materiály pro výuku od učitelů, knihovna výročních zpráv a ročenek, knihovna formulářů. Pro usnadnění vyhledávání dokumentů je důležité pečlivě a obsahově bohatě zadat název dokumentu a další metadata o dokumentu. Pochopitelně bude možné vyhledávat i fulltextově, to znamená přímo podle obsahu dokumentu.

Centrum plánování

Centrum plánování je zcela nový modul. Umí přenášet informace o relevantních akcích z dílčích center plánování na nižších úrovních do vrcholového centra plánování. Praxe ale je, jako obvykle, složitější. V současnosti podobný systém uvádí do provozu Ministerstvo obrany, jenomže zmíněný systém běží na CADS, což je jiná fyzická síť. Je zřejmé, že hrozí nebezpečí duplikovaného vkládání informací, což je metodicky nesprávné. Na plánování budeme muset ještě hodně zapracovat, aby vznikla funkcionalita, která bude uživatelům smysluplně a efektivně sloužit. Postupně podle potřeb uživatelů se na intranetu začnou vytvářet výpisy z různých datových zdrojů, takovou typickou, na data bohatou oblastí je výchovně vzdělávací proces. O pracovních prostorech jsme se již zmínili, lze si je např. vytvořit i při týmové prá-

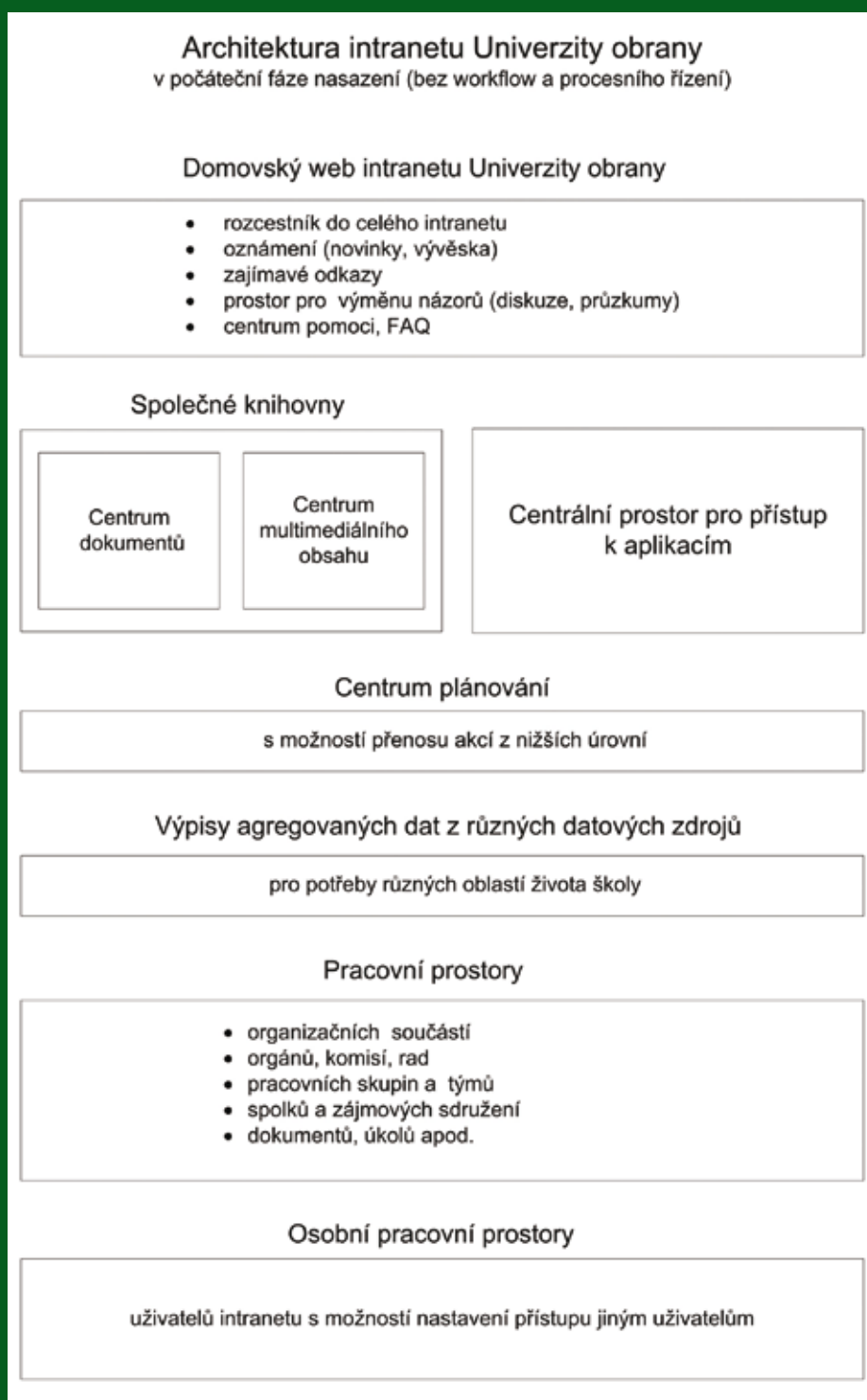
ci na rozsáhlejších a komplexnějších dokumentu či úkolu. Opět máme k návrhu architektury takového pracovního prostoru k dispozici již zmíněné funkční prvky.

Intranet jako komplexní systém

Nový intranet je náročný nejenom z hlediska projektového, ale i provozního, technologického, nároků na technickou infrastrukturu, požadavků na zajištění bezpečnosti, rozsahu přípravy návodů pro práci, školení a metodického vedení uživatelů. Takto chápaný komplexní systém nelze doladit bez zpětné vazby na uživatele systému. Proto v měsíci červnu příštího roku OKIS plánuje vyhodnocení po-

znatků a připomínek uživatelů k provozu nového intranetu. Po jejich vyhodnocení bude následovat fáze zapracování do systému. Když už jsme u plánování, několik dalších termínů: Školení o novém intranetu proběhne v půli prosince 2010. Nový intranet bude spuštěn do zkušebního provozu 3. ledna 2011. Od tohoto dne nebude možné na stávající intranety vkládat žádné dokumenty. Na převod dokumentů ze stávajících intranetů na nový intranet budou mít uživatelé relativně dost času, a to do konce února 2011. Úplné ukončení rutinního provozu stávajících intranetů se předpokládá 30. listopadu 2011.

Text: Dušan Polanský
Foto: Mgr. Zdeňka Dubová

Na slovíčko s expertem přes lasery

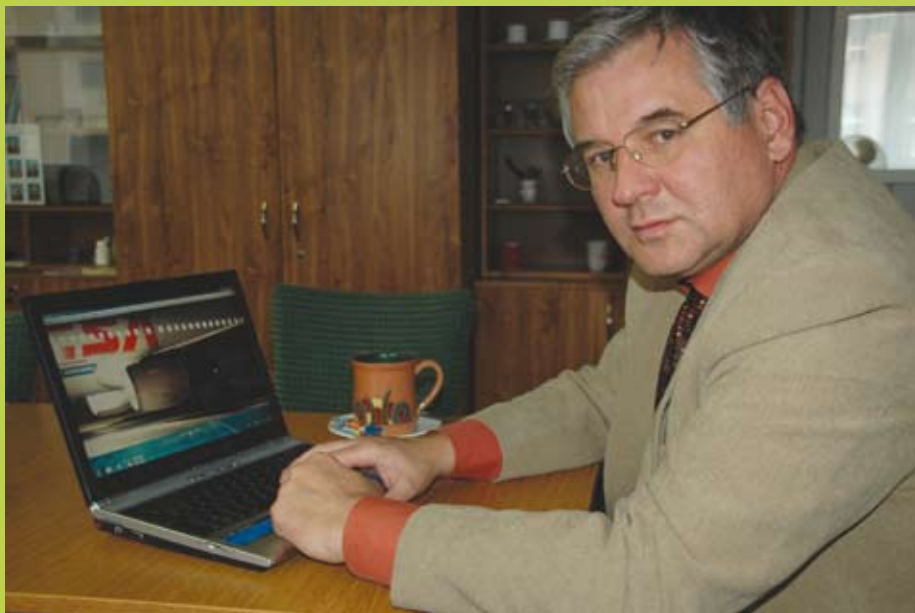
Podplukovník doc. Ing. Teodor Baláž, CSc., je vedoucím skupiny optických přístrojů zbraní na Katedře zbraní a munice Fakulty vojenských technologií na Univerzitě obrany. V posledních měsících je jeho jméno často spojováno s expertízou působení laserového záření na letadla.

Jak dlouho se podílíte na těchto experimentech?

První demonstrace a experimenty na ploše ruzyňského letiště proběhly koncem května a následně dvakrát v měsíci říjnu. O tom, že se malé lasery (o vyzářovaném výkonu několik desítek miliwattů) zneužívají k útokům proti letadlům, jsme určité povědomí měli, ale byl to pro nás „vzdálený“ problém. Osobně jsem zaznamenal několik zpráv v tisku o laserových útocích na letadla poblíž letišť v USA a Kuvajtu. O tom, že se jedná o velmi závažný problém i v naší letecké dopravě, který je nutno urychleně řešit, jsme se dověděli v dubnu letošního roku, kdy jsme byli požádáni o spolupráci z oddělení vzdušné hranice cizinecké policie České republiky v Ruzyni.

Jak tato spolupráce probíhala?

Naše spolupráce byla při řešení tohoto problému vedena ve dvou směrech. V první řadě jsme se věnovali „osvětě“, v rámci které byly objasněny hlavně technické pojmy v oblasti laserové techniky, účinky laserového záření na zrak pilota – operátora a možnosti ochrany proti záření. Druhý směr byl věnován

přípravě a praktickému provedení demonstrace účinků laserů na operátora a experimentům týkajících se přesnosti navedení laserového svazku na letadlo, stanovení celkové doby expozice a možnostem lokalizace a identifikace útočníků.

Co z toho vyplývalo?

V současnosti ještě nejsou vyhodnocena všechna měření, čeká nás ještě poměrně podrobně celou problematiku zpracovat tak, aby s výsledky a závěry mohli pracovat jak příslušníci policie České republiky, tak i odborníci z Úřadu pro civilní letectví, z resortu dopravy, spravedlnosti a vnitra.

Co všechno může způsobit laser malého výkonu v dopravě?

Hlavní chyba při provozování a používání laserů běžnými uživateli je v tom, že lasery jsou srovnávány s tradičními tzv. nekoherentními zdroji světla. Každý student vám správně odpoví na otázku, co je to laser. Laser je charakterizovaný jako zdroj koherentního záření, které se vyznačuje monochromaticností, vysokou směrovostí, vysokou hustotou energie. Málokdo si ale uvědomuje, co tyto pojmy znamenají. Běžné technické světelné zdroje, které nás obklopují, mají výkon desítek až stovek wattů. Naproti tomu běžně dostupné malé laserové zdroje (ukazovátka, pointery) mají vyzářený výkon jen několik jednotek popř. desítek miliwattů. Srovnáním těchto hodnot vzniká dojem, že v porovnání s klasickými zdroji nemůžeme s tak malým vyzářeným výkonem laseru nikomu ublížit. U laseru je ale tento výkon vyzářen na jediné vlnové délce a při rozbíhavosti laserového svazku, např. 1 miliradián, má stopa v kilometrové vzdálenosti průměr přibližně jen jeden metr. Dále např. svítivost jedno miliwattového laseru může být až desetkrát větší, než je svítivost Slunce. Například pro lidské oko může 5miliwattový laser způsobit nevratné změny na sítnici až na vzdálenost 16 metrů. K tomu stačí doba ozáření jen 0,25 s. U laserových dálkoměrů používaných např. v systémech řízení palby, je vyzářená energie v jednotkách milijoulů, ale vzhledem k době vyzářování (řádově jednotky nanosekund), je vyzářený výkon v megawattch. I z toho je vidět, že tyto zdroje není možné jednoduše srovnávat s klasickými světelnými zdroji.

Vraťme se k otázce zeleného laseru, který jak jste řekl, vyzářuje na vlnové délce 523 nanometrů.

Jejich použití nebo spíše zneužití se stalo doslova „šlágregem“ laserových útočníků na celém světě. Je tomu tak proto, že i v denních podmínkách vzhledem k spektrální citlivosti lidského oka, se bude plocha ozářená zeleným

laserem jevit asi třikrát jasněji, než stejná plocha ozářená červeným laserem (650 nanometrů) o stejném výkonu. V nočních podmínkách, kdy nám podstatně roste citlivost oka a posouvá se jeho spektrální citlivost směrem ke kratším vlnovým délkám (Purkyňův jev) je oko asi 250 krát citlivější na záření zeleného laseru než záření červeného laseru. Při svícení zeleným laserem v noci je vidět jeho stopu na podstatně větší vzdálenost, než je tomu u laseru červeného nebo modrého. Proto je možné „pronásledovat“ letadla i na vzdálenost několika kilometrů.

Jaké to může mít následky?

Je pravda, že při zasažení očí pilota na tuto vzdálenost nemusí zdaleka dojít k trvalému poškození rohovky nebo sítnice oka. Pro dopravu všech druhů jsou velmi nebezpečné zrakové jevy plynoucí z ozáření očí velmi intenzivními světelnými zdroji. Dochází totiž k oslepení, které může trvat až několik minut. Dále může dojít k vidění následných obrazů (tzv. paobrazů) po dobu od několika sekund až po minuty, než se úplně zregeneruje sítnice. Následné obrazy jsou fantomové obrazy, které přetrvávají, i když světelný podnět již pominul a znemožňují pilotovi pozorování a navádění. Na práci pilota má jednoznačně negativní vliv i oslnění. S tímto jevem se každý z nás potkal za volantem.

Jakým způsobem probíhaly testy, které jste nedávno absolvoval na pražském ruzyňském letišti?

Na základě domluvy zainteresovaných stran, a k potvrzení teoretických předpokladů, bylo 24. května 2010 na letišti Praha Ruzyně přikročeno k demonstraci statického ozáření

dopravního letadla BOING 737 zeleným laserem ze vzdálenosti kolem dvou kilometrů. Ozářované letadlo bylo v klidu, ozářováno bylo nejdříve čelně a následně z boku. Umístění laserového zdroje i letadla bylo vybráno tak, aby v případě, kdy laserový svazek mine letadlo, nedošlo k ohrožení dopravy na komunikacích popřípadě v obcích v okolí letiště. Při demonstraci byla atmosféra klidná, s dohledností několik kilometrů, výkon laseru byl postupně zvyšován až na maximální výkon. Zrak přítomných osob byl adaptován na noční podmínky.

Jak reagovali piloti, kteří se účastnili testů?

Při pohledu na zdroj laserového záření, případ, kdy je pilot přímo ozářen, všichni přítomní vyjádřili svůj subjektivní názor, že 50mW zelený laser způsobuje na vzdálenost 2700 m „bolestivé“ oslepení – oslnění. Ve směru k laserovému zdroji není možné provádět pozorování. Vzhledem k tomu, že většina znečišťujících částic a smogu se nachází ve výšce jen několi desítek metrů nad povrchem země, byl laserový svazek více utlumován, než by tomu bylo v případě, kdy letadlo letělo ve výšce několik stovek metrů popř. kilometrů.

Jaké jsou tedy závěry?

Tato statická demonstrace se jen hrubě přiblížila k realitě, která může nastat při útoku laserem na letící letadlo a to mimo jiné i ztěch důvodů, že všichni účastníci demonstrace byli „připraveni“ a očekávali velmi intenzivní světlo, které přicházelo z předem lokalizovaného prostoru. Vysílaný laserový svazek byl v prostoru neměnný, takže každá osoba si rozhodla o momentě vstoupení do svazku. Demonstra-

ce jednoznačně prokázala, že noční ozáření pilotů laserem o výkonu desítek mW může mít velmi vážné následky na vizuální schopnost posádky.

Věnujete se této problematice i dál?

Na základě dalšího dohodnutého postupu, provedli v říjnu příslušníci Univerzity obrany a letky ministerstva vnitra společný experiment v prostorech vojenského výcvikového prostoru Jince, kde byl ozářován letící vrtulník. Experiment byl rozdělen na dvě části – denní a noční. V obou částech experimentu byly použity zelený a modrý laser, které byly nainstalovány na stativ, a jejich poloha byla zaaretována. V průběhu ozářování vysílané laserové svazky neměnily polohu v prostoru a pilot si velikost a dobu ozáření „reguloval“ změnou polohy vrtulníku vůči laserovému svazku. K tomuto uspořádání jsme se rozhodli z bezpečnostních důvodů, aby pilot v případě nutnosti mohl okamžitě opustit svazek.

Obrátili se na vás jako na experta v souvislosti s novelou zákona o civilním letectví. Tu jak víme, schválila ve zrychleném řízení Poslanecká sněmovna a nyní ji posoudí Senát. Jak vnímáte tento krok?

To, že tento zákon byl přijatý ve zrychleném řízení, pro mě znamená, že tento problém u nás zaspal. Musel být řešený v enormně krátké době, a pravděpodobně nemůže pokrýt celou problematiku. Nemůžeme se k tomu v budoucnu stavět jako ke vzdáleným problémům někde ve světě, ale musíme preventivně uvažovat o možnosti obdobného vývoje i u nás.

Ptala se: Mgr. Zdeňka Dubová
Foto: pplk. doc. Teodor Baláz, CSc., a autorka

Pomáhání pomáhá i těm, kteří pomáhají, zaznělo na konferenci

Dne 20. října 2010 se v prostorách Fakulty vojenského zdravotnictví Univerzity obrany v Hradci Králové uskutečnil již 6. ročník celostátní odborné konference s mezinárodní účastí pod názvem „Psychosociální aspekty při zásahu záchranných složek“.

Počet účastníků na letošním ročníku konference potvrdil rostoucí zájem o tuto problematiku i zvyšující se povědomí o této konferenci mezi odborníky a příslušníky jednotlivých záchranných složek Integrovaného záchranného systému (IZS). Celkem bylo na odborném jednání přítomno 156 účastníků nejen z řad příslušníků Armády ČR, ale i z řad příslušníků Policie ČR, Hasičského záchranného sboru a Zdravotnické záchranné služby. Členy IZS doplňovala celá škála organizací a osob participujících na řešení mimořádných událostí z Českého červeného kříže, Národní rady zdravotně postižených, Evangelické teologické fakulty Univerzity Karlovy v Praze, Ministerstva vnitra ČR, Krizového centra Ostrava a dalších zdravotnických zařízení, zdravotnických škol a ostatních záchranných složek IZS i neziskových organizací podílejících se na zvládnutí různých typů mimořádných událostí a krizových situací. Mezinárodní pohled na řešení problematiku přinesli na konferenci zástupci ze Slovenské republiky, konkrétně z Operačního střediska záchranné zdravotnej služby SR – National emergency center.

Hlavním cílem letošního ročníku konference bylo vytvoření otevřeného diskusního fóra zaměřeného na psychosociální aspekty zásahů záchranných složek, které účastníkům poskytlo příležitost pro prezentaci vlastních zkušeností, nových poznatků a námětů, ale i ke konstruktivní kritické diskusi k jednotlivým tématům formou ústních sdělení a následné rozpravy.

Celkem na konferenci odeznělo 12 odborných prezentací, které jsou dostupné na webových stránkách Fakulty vojenského zdravotnictví (www.pmfhk.cz). Mezi nejzajímavější prezentace patřilo bezesporu vystoupení PhDr. Bohumily Baštecké, Ph.D., která zdůraznila potřebu odlišení pojmů krizová intervence versus první občanská pomoc. Ve svém vystoupení vyzdvihla pozici, kterou v oboru psychosociální krizové spolupráce zastávají pracovníci pomáhajících profesí s důrazem na fakt, že svépomoc a vzájemná pomoc jsou nejčastějšími reakcemi na mimořádnou událost anebo krizovou situaci a že pomáhání pomáhá i těm, kteří pomáhají. Doktorka Baštecká zakončila svou prezentaci slovy Norrisové a Thompsonové (in Kaniasty, Norris, 1999): „Než aby přispívali k chaosu, který panuje na místě katastrofy v akutní fázi, měli by pracovníci z oblasti duševního zdraví raději zaměřit svou energii na plánování, finanční zabezpečení a zveřejňování pozdějších služeb pro zatížené lidi, kteří se nadoraz vyčerpají.“

Velký ohlas vzbudilo vystoupení Tomáše Lance z Národní rady zdravotně postižených (NRZP) ČR, který přednesl přednášku na téma zvláštností zachraňování osob se zdravotním postižením. Ve svém příspěvku zdůraznil potřebu spolupráce NRZP a IZS, zvláště ve fázi přípravy na mimořádné události, bez které je následná pomoc ze strany IZS ve spěchu této specifické skupiny osob téměř ne realizovatelná, případně velmi komplikovaná. Zdůraznil také možnou lepší spolupráci se samosprávou a státní správou v oblasti lepší vzájemné informovanosti. V závěru svého vystoupení navrhl několik možností zlepšení vzájemné komunikace mezi zdravotně postiženými občany a IZS či státní správou při možných mimořádných událostech.

Velmi zajímavá sdělení přednesl PhDr. Štěpán Vymětal z Ministerstva vnitra ČR, který se věnoval problematice projektu EUTOPIA, která zabývá psychosociální pomocí příslušníkům uniformovaných složek se zaměřením na příslušníky Ministerstva vnitra a dále psychologickými aspekty DVI procesu (Disaster Victim Identification) a jeho možného zavedení v České republice. DVI týmy zajišťují proces identifikace obětí u mimořádných událostí s velkým počtem zemřelých. Ve svém vystoupení popsal historii i zkušenosti států, které již model DVI vytvořené mají. Na jeho vystoupení navázal Mgr. Pavel Kroy, taktéž z Ministerstva vnitra ČR, který se zabýval výsledky dotazníkového šetření zásahu psychologů IZS u povodní 2010.

Nad rámec připraveného programu požádala o vystoupení hlavní psychologka Generálního ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR plukovnice PhDr. Zuzana Vrbová, která svojí prezentací reagovala na předchozí vystoupení Mgr. Pavla Kroye a snažila se vyvrátit a upřesnit některé výsledky uvedených dotazníkových šetření. Na konferenci také vystoupil PhDr. Ján Delinčák ze Slovenské republiky – Operačního střediska zdravotnej záchranné služby, který seznámil účastníky jednání s psychologickými aspekty výběru nových zdravotních operátorů ve Slovenské republice. Velice exaktně vysvětlil celý systém práce operátorů i s jejich psychologickými zvláštnostmi. Diskuse, která následovala, byla

zaměřena na rozdíly systému výběru operátorů i jejich práce v ČR a SR.

K zajímavým patřilo také vystoupení MUDr. Jany Šeblové, Ph.D., která se zabývala individuálními a skupinovými intervencemi v prostředí Zdravotnické záchranné služby a rolí koordinátora CISM. Auditorium – zejména jeho psychologická část, velmi kladně ohodnotilo prezentaci MUDr. Bc. Dany Hlaváčkové, která je seznámila s kazuistikou zaměřenou na emoční časovou osu z vlastní zkušenosti z výjezdu lékařky Zdravotnické záchranné služby.

V posledním bloku konference odezněly velmi pěkně připravené prezentace na téma výzkumu psychické zátěže u zaměstnanců Zdravotnické záchranné služby hlavního města Prahy z úst Bc. Alana Ryby, kde výsledky výzkumu ukazují alarmující psychický stav respondentů a prezentace zaměřená na zkušenosti hasičů s využitím odborné přípravy u oblasti psychologie u zásahu, kterou přednesli Ing. Petr Skříčka a Jaroslav Gondko.

V samotném závěru konference vystoupil Karel Konečný a Lucie Balarinová z Českého červeného kříže, kteří popsali rozdíly mezi poskytováním psychosociální pomoci při záplavách r. 2010 v Troubkách a záplavách na Liberecku z pohledu neziskových organizací. Poslední prezentaci přednesl Bc. David Tichý z Krizového centra v Ostravě společně s kpt. Mgr. Milanem Kozákem ze služby kriminální policie Ostrava, kteří se velmi citlivě zabývali různými psychosociálními aspekty případu čtyřnásobné vraždy, která se odehrála v nedávné době v jejich regionu.

Konference poskytla mnoho nových poznatků z oboru psychologie při mimořádných situacích a pomohla nejen k navázání nových kontaktů mezi odborníky zabývající se danou problematikou a zasahujícími složkami, ale i ke zvyšování úrovně realizované pomoci. Role Fakulty vojenského zdravotnictví Univerzity obrany, jako pořadatele akce, byla všemi účastníky hodnocena velmi pozitivně. Vyzdvihována byla vysoká míra otevřenosti prezentujících i udržení konstruktivní diskuze u rozdílných názorů.

Text a foto: pplk. Mgr. Zdeněk Hrstka, Ph.D., pplk. Ing. Miroslav Procházka, Ph.D.

Členové rumunské královské rodiny navštívili UO

Rumunský princ Radu Duda se svou chotí princeznou Margaretou, která je nejstarší dcerou posledního rumunského krále Mihaila I., zavítali v úterý 30. listopadu 2010 do jihomoravské metropole. Členové královské rodiny se nejprve poklonili památce padlých rumunských vojáků na Ústředním hřbitově, poté se na Nové radnici setkali s vedením města Brna a nakonec zavítali na Univerzitu obrany.

V rámci dopoledního programu princ a princezna, které doprovázela velvyslankyně Rumunska v České republice Daniela Gitman, položili na brněnském Ústředním hřbitově smuteční věnec u pomníku padlých rumunských vojáků. Pietního aktu se zúčastnil také zástupce rektora Univerzity obrany a velitel

posádky Brno plukovník gšt. Josef Trojan, který hosty pozdravil a přivítal. Součástí pietní vzpomínky byla krátká pravoslavná mše za padlé rumunské vojáky.

Na půdě Univerzity obrany se Jeho výsosť princ Radu a Její výsosť korunní princezna Margareta krátce setkali s rektorem-velitelem Univerzity obrany brigádním generálem v záloze prof. Rudolfem Urbanem. Přijetí byli přítomni také prorektor UO a děkani brněnských fakult UO. Vzácní hosté vyslechli stručnou prezentaci o Univerzitě obrany a s vedením školy hovořili o spolupráci Univerzity obrany s Vojenskou technickou akademií v

Bukurešti a Akademií pozemních sil Nicolae Balcescu v Sibiu.

Na programu návštěvy pak byla přednáška prince Radu, který je plukovníkem v záloze a má doktorát z vojenských věd, o úloze velení a řízení ozbrojených sil v zajištění bezpečnosti státu – pohled z rumunské strany. Přednášky se zúčastnili učitelé Katedry vojenského managementu a taktiky a Katedry celoživotního vzdělávání Fakulty ekonomiky a managementu UO a studenti Kurzu vyšších důstojníků.

Text: Mgr. Zdeňka Dubová, dr. Pavel Pazdera, foto: autoři

Francouzi budou pozorovateli cvičení FOURLOG 2011

Na pozvání rektora Univerzity obrany se ve dnech 18. až 21. října 2010 uskutečnila oficiální návštěva velitele Vysoké vojenské školy logistiky (Ecole Supérieure et D'Application Du Matériel) z francouzského města De Bourges na UO.

Nový velitel této školy brigádní generál Thierry Coqueblin a jeho asistentka navštívili poprvé v životě nejen naši univerzitu, ale i Českou republiku. Při osobním setkání jednal s hlavními funkcionáři Univerzity obrany, a to s rektorem-velitelem brigádním generálem v záloze prof. Rudolfem Urbanem, prorektorem

pro vnější vztahy plukovníkem Jaroslavem Průchou, děkanem Fakulty ekonomiky a managementu plukovníkem Vladanem Holcnem a vedoucím Katedry logistiky plukovníkem Zbyškem Koreckim.

Při seznámení se s obsahem a zameřením logistického cvičení FOURLOG (které Univerzita obrany každoročně organizuje společně s Rakouskem a Maďarskem) si postesknul, že něco takového by jeho studenti přivítali také. S potěšením proto přijal pozvání k vyslání pozorovatelů na nejbližší cvičení, které proběhne v dubnu a květnu 2011.

Mimo tohoto jednání navštívil Centrum jazykové přípravy, pracoviště Fakulty vojenských technologií v kasárnách Šumavská a historické bojiště u Slavkova.

V dalších dnech se generál Coqueblin se-

tkal v Praze s přidělcem obrany Francie a s náměstkem ministra obrany Michaellem Hrabatou.

**Text: plk. Ing. Jaroslav Průcha
Foto: Mgr. Zdeňka Dubová**

Návštěva vietnamské delegace

Ve dnech 16. až 18. října 2010 navštívil Univerzitu obrany rektor Vojenské technické akademie z Hanoje generálporučík Pham The Long s delegací.

Cílem návštěvy bylo především setkání s vietnamskými studenty z jeho školy, kterých na Univerzitě obrany studuje již téměř 50. Nechybělo ani seznámení s posláním a strukturou Univerzity obrany a prohlídka vybraných kateder Fakulty vojenských technologií.

Při dvouhodinovém sobotním setkání generálporučík Pham The Long podrobně

diskutoval se svými studenty o podmínkách studia, způsobech výuky, přístupu učitelů, kulturních rozdílech a také o problémech vietnamských studentů u nás. Největší potíže mají studenti se zvládnutím českého jazyka ve velmi krátké době. Vždyť na získání požadované úrovně češtiny, tak, aby mohli studovat společně s českými studenty, mají jen sedmi-měsíční intenzivní jazykovou přípravu v Brně, a to prakticky všichni začínají s nulovými znalostmi. V neděli si delegace prošla hlavní brněnské památky, navštívila hrad Špilberk a historické centrum města.

V rámci pondělního setkání s rektorem Univerzity obrany byly projednávány další detaily, související s příchodem nových studentů do dalšího školního roku, zejména zdokona-

lení jejich jazykových znalostí ještě před příjezdem do České republiky. Po obědě navštívila delegace pracoviště Univerzity obrany v Černých Polích, kde se živě zajímali zejména o radarové systémy a střelecké trenažéry. Obecně na vietnamské straně panuje velká spokojenost s podmínkami, které jsme jejich studentům na Univerzitě obrany vytvořili, a je reálný předpoklad, že se počet studentů z Vietnamu bude i nadále navyšovat.

**Text: plk. Ing. Jaroslav Průcha
Foto: Mgr. Zdeňka Dubová**

Konference zpravodajské zabezpečení AČR 2010

Ve dnech 26. a 27. 10. 2010 se na Klubu Univerzity obrany konal již 5. ročník konference na téma: „Rozvoj průzkumu a sledování v jednotkách AČR“. Záštitu nad ní převzal děkan Fakulty ekonomiky a managementu Univerzity obrany plukovník Ing. Vladan Holcner, Ph.D., odborným gestorem konference byl ředitel Odboru vojskového průzkumu a EB plukovník gšt. Ing. Ladislav Joukl.

Konference se zúčastnilo celkem 79 zástupců z 25 součástí Ministerstva obrany ČR, Generálního štábu AČR, operačně-taktických velitelství, útvarů a zařízení Armády České republiky, příslušníků Univerzity obrany a zahraničního pracoviště SHAPE Mons v Belgii.

Cílem inference bylo sjednotit pohledy příslušníků průřezové oblasti „Zpravodajské,

geografické a hydrometeorologické zabezpečení AČR“ na schopnosti a možnosti rozvoje jednotek průzkumu a senzorů v Armádě České republiky do roku 2020 a rozebrat praktické zkušenosti z nasazení jednotek průzkumu, elektronického boje a pasivních systémů v zahraničních operacích. Dalším cílem konference bylo využití získaných poznatků, doporučení a závěry z jednání konference k dalšímu zkvalitnění přípravy vojenských profesionálů v rámci výukového procesu na Univerzitě obrany.

První den zasedání byl plenární a jednání proběhlo s hlavním cílem objasnit základní směry a úkoly k rozvoji schopností průzkumu a sledování v jednotkách Armády České republiky.

Druhý den proběhlo jednání za účasti pozvaných firem a prezentování výsledků jejich činnosti v oblasti zaměřené na „Nové trendy v oblasti průzkumu a sledování“ (vývoj senzorů, systémů, SW vybavení atd.)

S referáty vystoupilo celkem 22 účastníků a v diskusi zazněla řada přínosných vystoupení a doporučení. Účastníci konference si vyměnili názory a zkušenosti z problematiky „Rozvoje průzkumu a sledování v jednotkách AČR“ s důrazem na zjišťování informací a jejich

analýzu pro zvýšení účinnosti zpravodajské podpory rozhodovacího procesu velitele.

Konference, která byla zaměřena na rozvoj průzkumu a sledování v jednotkách AČR, jednoznačně potvrdila nutnost budování schopností jednotek pozemní-

ho průzkumu, elektronického boje, operačně taktického HUMINT, vzdušného průzkumu, včetně průzkumu s využitím bezosádkových průzkumných systémů, s cílem jejich plné integrace do systému ISR (Intelligence Surveillance Reconnaissance). Lze konstatovat, že bez výstavby jednotek se schopností průzkumu a sledování s důrazem na mobilitu a modulární organizační strukturu, nelze dosáhnout schopností ISR v Armádě České republiky. Zvláště jednotky pozemního průzkumu, elektronického boje, operačně taktického HUMINT, vzdušného průzkumu s důrazem na bezosádkové průzkumné systémy a jejich schopnosti, musejí být chápány jako „základní stavební kameny“ architektury ISR. I přes omezený zdrojový rámec pro nákup vybavení, lze integraci jednotlivých druhů průzkumu, jejich vzájemnou kombinací a efektivním plánováním/řízením poskytovat vševojskovému veliteli včasné zpravodajské informace pro podporu jeho rozhodovacího procesu.

Jako další směr rozvoje průzkumu a sledování, konference poukázala na oblast průzkumu prostředí, kde k plnění úkolu svými schopnostmi přispívají zejména síly a prostředky geografické a hydrometeorologické podpory. Data a informace získané těmito senzory jsou nezbytné pro tvorbu REP (Recognized Environmental Picture) u štábů a zpravodajských orgánů na všech úrovních s cílem jeho další implementace do společného obrazu válčičte.

Organizátoři konference postoupí náměty k řešení kompetentním orgánům Ministerstva obrany ČR. Tyto náměty budou rovněž vzaty v úvahu při přípravě konference „Zpravodajské zabezpečení AČR 2011“, která se bude konat ve dnech 25. a 26. 10. 2011.

Text: pplk. Ing. Milan Podhorec, Ph.D.

Foto: Mgr. Zdeňka Dubová

Kurz na téma digitálních přenosových systémů

Ve dnech 11. až 22. října 2010 proběhl na Univerzitě obrany kurz „Digitální přenosové systémy“. Pořádala ho Katedra komunikačních a informačních systémů pro spojovací specialisty Armády České republiky.

Součástí kurzu byl jednodenní seminář na téma „Transportní síť II“ s širší účastí vedoucích pracovníků oboru komunikačních a informačních systémů a s účastí dalších zájemců o tuto problematiku z vybraných vojenských útvarů a zařízení.

Kurz byl rozdělen na tři části. První část proběhla ve dnech 11. až 15. 10. 2010, v níž se posluchači seznámili se základními okruhy problémů spojených s digitálními přenosovými systémy. Důraz byl položen zejména na základy digitální techniky, optické přenosy, systémy SDH a ATM a na síť a protokoly LAN a WAN.

Druhou částí byl již zmíněný seminář,

který se uskutečnil dne 18. 10. 2010 pod vedením docenta Ing. Jiřího Ondrašíka, CSc. Jeho účastníci si vyslechli přednášky na téma zkušeností z provozu transportní sítě II, technologie transportní sítě II, moderní modulační metody, zahájení ukázek moderních technologií, zkušenosti z provozu transportní sítě II, technologie transportní sítě II, technologie WiMAX, MESH atd. Poté následovaly ukázky v prostorách brněnského pracoviště ATS Telcom Praha.

Třetí část kurzu (19. až 21. 10. 2010), probíhala v režii pracovníků ATS přímo v prostorách jejich firmy. Účastníci kurzu se zde seznámili s moderní telekomunikační technikou, nedávno zavedenou v AČR, konkrétně s prostředky Nera a Minilink. Výuka probíhala formou přednášek i praktických ukázek ve speciálních učebnách firmy. Do praktické části se mohli účastníci kurzu přímo zapojit.

V posledním dnu kurzu (22. 10. 2010) proběhl závěrečný seminář. Jeho součástí bylo přezkoušení získaných znalostí formou testu a závěrečná beseda.

Kurz a semináře telekomunikační techniky pořádá Katedra komunikačních a informačních systémů dlouhodobě, a sice několikrát ročně. Dá se říci, že se staly určitou tradicí a zajímavým místem setkání „vojenských spoustařů“. Přispívají k šíření znalostí o nejmodernějších technologiích a o jejich konkrétním nasazení v naší armádě.

Velkou zásluhu na jejich organizování i na jejich zdárném průběhu má docent Ing. Jiří Ondrašík, CSc. Účast předních představitelů oboru KIS AČR je zárukou aktuálnosti řešených témat. Účast lektorů z firmy ATS Telcom Praha, jejich praktické zkušenosti s výstavbou telekomunikačních systémů ozbrojených složek České republiky i dalších států, a jejich aktivní podíl na výuce studentů Univerzity obrany, významně přispívá k tradičně vysoké úrovni všech jimi vedených zaměstnání.

Text: doc. Ing. Miroslav Siska, CSc.

Měření Diagnostika Spolehlivost palubních soustav letadel 2010

Katedra leteckých elektrotechnických systémů Fakulty vojenských technologií úspěšně pořádá každoročně tuto konferenci s cílem poskytnutí nových odborných informací a výměny zkušeností v oblasti elektrotechnických, strojních, speciálních a zabezpečovacích systémů letecké techniky.

Po krátkém úvodu započala vlastní konference, kde s vyzvanými přednáškami postupně vystoupili Ing. Róbert Bréda, Ph.D., ze sprátené Katedry avioniky Letecké fakulty Technické univerzity Košice, Ing. Jiří Doubrava z Aero Vodochody a Ing. Pavel Pačes z Katedry měření ČVUT Praha.

V dalších vystoupeních se účastníci konference dozvěděli o nových metodách a postupech při vývoji komunikačních či navigačních systémů, leteckých přístrojů a diagnostiky těchto systémů.

Pracovníci z Mesitu Přístroje a.s., seznámili účastníky konference s novými principy zpracování a kódování hlasu, novou konstrukcí palivoměru pro letoun EVEKTOR EV-55 a s novými metodami eliminace selhání způsobených lidským činitelem. Kolegové ze Slovenské republiky, ať již ze zmíněné Katedry avi-

oniky z Košic nebo Akademie ozbrojených sil z Liptovského Mikuláše, nás seznámili se současným stavem vzdělávání na Letecké fakultě v Košicích, problematikou výškové závislosti antén na letadlech a dalšími tématy. Kolegové z ČVUT Praha pak přidali informace o nových principech měření výšky letu letounu a způsobu kalibrování tříosého snímače úhlových rychlostí.

Také příslušníci pořádající katedry nezůstali pozadu a devíti příspěvky obohatili odborné jednání konference. Však je čím se pochlubit - POV FÚZE je v posledním roku řešení, také dílčí VZ 0403 bude v prosinci ukončen, takže výsledků k publikování je dostatek.

Ve večerních hodinách se konalo neformální setkání účastníků konference, kde došlo k řadě pracovních i společenských jednání v zájmových skupinkách, sloužících k rozvoji další spolupráce.

Druhý den jednání konference byly přednášky dokončeny a následovala krátká exkurze v prostorách Katedry leteckých elektrotechnických systémů. Kolegům z Letecké fakulty z Košic i z Katedry měření ČVUT Praha jsme ukázali naše prostory, podebatovali o problémech

Ve dnech 20. a 21. října 2010 se na Klubu Univerzity obrany sešlo kolem 30 odborníků z oblasti leteckých elektrotechnických systémů na svou již jubilejní 10. mezinárodní vědeckou konferenci „Měření Diagnostika Spolehlivost palubních soustav letadel“.

praktické výuky v době, kdy není dostatek leteckého materiálu, a diskutovali o možnostech či zkušenostech, jak v tomto okamžiku problémy s praktickým zaměstnáním řešit.

Statistika:

Konference se zúčastnili 4 hosté ze Slovenské republiky, 4 hosté z ČVUT Praha, 4 hosté z firmy Mesit Přístroje s.r.o., 3 hosté z Aero Vodochody. Letošního jednání se zúčastnili také studenti končících ročníků bakalářského a magisterského studia specializace Leteckých elektrotechnických systémů. Z konference byl vydán sborník příspěvků (ISBN 978-80-7231-741-7) v tištěné i elektronické podobě na CD (ISBN 978-80-7231-742-4). Z průběhu konference ještě vznikne DVD se stručným záznamem přednášek.

Na rok 2011 se připravuje 11. ročník této konference, který se bude konat ve dnech 19. a 20. 10. 2011 opět na Klubu Univerzity obrany.

**Text: doc. Ing. Rudolf Jalovecký, CSc.
Foto: Ing. Jiří Pařízek, CSc.**

Tradiční svatobarborské veselí 2010

I svolala patronka všech ohněstrůjců, Barbora svatá řečená, k sobě příslušníky cechu kanonýrského, by oslavili její svátek, konající se vždy pravidelně v předvečer 4. dne měsíce prosince roku toho kterého. Letošní setkání příslušníků cechu kanonýrského a příslušníků cechů kanonýrům poslušným se uskutečnilo již 2. dne měsíce prosince roku tohoto v prostorách klubu univerzitního.

Je již nepanou tradicí katedry kanonýrské z dob nedávno minulých, že vždy v rámci oslav svátku patronky všech ohněstrůjců probíhá přijímání holobrádků kanonýrských do slavného a hrdého cechu kanonýrského. Stalo se tak i 2. den měsíce prosince léta páně dvou tisícího desátého v královském městě Brně v prostorech Klubu Univerzity obrany. Ještě než stalo se tak, přijati do stavu rytířského byli dva zasloužilí kanonýři – plukovník v zál. Ing. Mgr. Jiří Rakouský a kapitán v zál. prof. Ing. Jan Kusák, CSc. Oba rytíře pasoval za přís-

ného dohledu svatě Barbory mjr. Ing. Martin Šufajzl, člen Prezidia České a Slovenské obce dělostřelecké Praha.

Za hojně účasti hodnostářů a pamětníků z cechu kanonýrského dále proběhlo představení pokorných učedníků, kteří poté umění své dělem potvrdili a před znakem Barbory svatě řečené přijati do cechu kanonýrského byli. Oslavě účastni byli páni obrsti, hejtmáni, rytmistři, zbrojnošové, učedníci, markytánky i řídnoucí řady bojovníků cechů kanonýrům poslušných.

Vlastnímu pasování holobrádků kanonýrských ovšem předcházely povinnosti hodnostářů Klubu České a Slovenské obce dělostřelecké při Univerzitě obrany. Ponejprv to byla výroční zpráva o činnosti klubu v roce 2010, kterou přednesl jeho předseda plukovník prof. Ing. Bohuslav Příkryl, Ph.D. Následovala volba předsednictva klubu na další funkční období. Hlasovalo se o jediném návrhu, kterým bylo

setrvání současného předsednictva ve funkcích. Tento návrh byl přítomnými členy klubu jednohlasně schválen.

V závěru první části celé akce proběhlo tradiční focení nových perspektivních příslušníků atraktivní dělostřelecké odbornosti (studentů UO), po kterém následovala již tradiční velmi skrovná merenda.

Text a foto: mjr. Ing. Martin Šufajzl

Standardně probíhá výběrová akce pro uchazeče do skupiny COMMANDOS každoročně co nejdříve po ukončení základní přípravy studentů 1. ročníku ve Vyškově, standardně v podobě prodlouženého víkendu od pátku do neděle, standardně s centrem na školícím a výcvikovém zařízení Univerzity obrany v Knínicích u Brněnské přehrady.

Co bylo letos těžce nadstandardní, byl zájem o toto zaměstnání. Zahájení se zúčastnilo 45 studentů Univerzity obrany, nováčků-zájemců o příslušnost ke skupině a dále 2 příslušníci ženijního útvaru z Rakovníka, kteří byli na akci přihlášení bývalým členem skupiny, loňským absolventem, poručíkem Jakubem Polem. Novou skutečností je také rozvrstvení zájemců – zhruba poloviční zastoupení obou brněnských fakult a dokonce i účast jednoho studenta Fakulty vojenského zdravotnictví z Hradce Králové.

Nečiníme si ambice na srovnání výběrového řízení do skupiny COMMANDOS s výběrovými řízeními k některým útvarům a zařízením AČR; pravděpodobně nejznámější jsou výběrová řízení k průzkumákům do Prostějova, kterého se každoročně účastní i někteří

To tady ještě nebylo

studenti Univerzity obrany jako projev zájmu sloužit u tohoto útvaru po absolvování školy. Odlišné jsou zejména dvě skutečnosti. Za prvé – ke speciálním jednotkám do Prostějova jsou vybíráni již relativně zkušenější a poměrně dobře profesně připravení vojáci a za druhé – skupina COMMANDOS je zájmovou složkou vybraných studentů, snažících se získat praktické návyky a dovednosti uplatnitelné po nástupu na systemizované místo po absolvování Univerzity obrany „jen“ v době svého volna, ve večerních a nočních hodinách po výuce a na víkendových akcích skupiny. I přesto jsou nastaveny takové podmínky výběrového řízení do skupiny COMMANDOS, které nejsou lehké splnitelné.

Čtyři adepti účastníci se výběrového řízení v polovině měsíce října z něj odstoupili vlastně ještě dříve, než řízení řádně započalo; Láďa Pfeifer, příslušník skupiny COMMANDOS odpovídající za přesun „nováčků“ z prostor Univerzity obrany na chatu na Brněnské přehradě, je „uvařil“ cestou. Někteří další (včetně obou „rakovničáků“) odstoupili hned v prvních hodinách výběrového řízení. V pozdních

večerních pátečních hodinách zbývala již jen přesná polovina přihlášených – 26. Postupně odstupovali další a další zájemci, až jich v neděli zbylo 13 (včetně prváka z FVZ). I přes značný odpad zájemců v průběhu výběrového řízení neměla v historii COMMANDOS skupina tak početný přírůstek. Všem příslušníkům skupiny COMMANDOS, včetně nováčků, je od počátku působení ve skupině vštěpován názor, že jsou v první řadě studenty Univerzity obrany a až v dalším pořadí komandosáky. Účast na akcích skupiny nesmí být vnímána jako aktivita, která by mohla být v rozporu s plněním povinností studenta.

Skupina se rozrostla o mladou krev. Komandosáci nejsou výrazně jiní, než ostatní studenti Univerzity obrany. V průměru mají stejné studijní problémy jako jiní, občas stejně jako jejich kamarádi z učebních skupin zalobí své velitele školních jednotek. Mají však nadprůměrný zájem o zvyšování své odborné připravenosti pro službu v armádě.

Text: pplk. doc. Ing. Zdeněk Flasar, CSc.

Foto: prap. Petr Homola

Střelby studentů 2. ročníku FVT

Ve dnech 3. a 11. listopadu 2010 probíhalo na střelnici v Brně-Slatina cvičení střelb z pistole vz. 82. Zúčastnili se ho vojenští studenti druhého ročníku Fakulty vojenských technologií Univerzity obrany.

Studenti byli po zahájení zaměstnání rozděleni do několika skupin. Tyto se postupně celé dopoledne střídaly na čtyřech stanovištích: test ze základních řádů, nácvik s ochran-

nými maskami, rozborka-sborka pistole a samotné střelby.

Test ze základních řádů byl písemný a studenti si mohli připomenout vše, co se naučili už ve Vyškově. Zopakovali si, co je bojový prapor, jaký je povel k nastoupení družstva k úklidu rajónů, kdy smí voják použít zbraň a na kolik dob se provádí činnost na povel „Čelem-vzad“.

Na druhém stanovišti prováděli studenti činnost na povel „Plyn“. Ti nejlepší si dokázali nasadit a upravit masku do pěti vteřin. Dbalo se zde také na připravenost a těsnost masky a správném umístění brašny s maskou u levého boku. Měřeno bylo i rozebrání a složení pistole

vz. 82. Ačkoli se tato činnost zdála některým obtížná, téměř všichni získali výborné hodnocení.

Samotná střelba byla časově nejnáročnější. Každý student dostal 2 zásobníky po 5ti nábojích a na vystřelení pěti nábojů měl omezený časový limit 60 vteřin. Vojáci kromě chráničů sluchu používali i ochranné brýle. Všichni střelající byli hodnoceni jako vyhovující, podpraporčík Radek Svoboda dosáhl 49ti bodů z 50ti možných.

Text: pprap. Jiřina Polcrová

Říjnová akce skupiny COMMANDOS

Po nadstandardním přírůstku mladé krve do skupiny COMMANDOS v polovině měsíce října (13 přijatých příslušníků výběrovým řízením) se poslední říjnový víkend zúčastnilo společné akce ve vojenském výcvikovém prostoru Libavá dvacet příslušníků skupiny. Neúčast dalších příslušníků skupiny byla zapříčiněna zejména studijními povinnostmi.

Protože to byla první akce pro zhruba polovinu zúčastněných, byl cíl postaven do polohy počátečního sladění skupiny ve vybraných základních taktických činnostech. Účastníci pozitivně hodnotili bojovou dráhu, na které jsme strávili téměř celé sobotní dopoledne. Svoji strukturou a náročností překážek je tato dráha výrazně lepší než srovnatelný úsek terénu ve vojenském výcvikovém prostoru Březina. Pohyb na ní dostatečně prověří fyzické i psychické kvality cvičících. Překážky vyžadující spíše techniku, jsou střídány překážkami a zátarasy náročnými na fyzickou zdatnost, řada překážek a zátarasů je i v psychických kvalitách. Bojová dráha ve svém celku dokonale prověří schopnosti jednotlivce a týmu.

Významné místo na akci zastávaly základní taktické drily, zejména pohyb malých týmů směrem k nepříteli a od něj. Několikrát opakované taktické drily napříč vybrané libavské louky cvičící dostatečně zadýchaly. Po základním nácvičku bez střelby se skupina přesunula na pěší střelnici Smilov a v její cílové ploše si tyto činnosti vyzkoušela i se střelbou.

Po provedené praktické ukázce ohnišť, rozdělávání a udržování ohňů a budování různých typů přístřešků pro přežití v přírodě si účastníci akce mohli všechny tyto činnosti vyzkoušet v částech obou víkendových nocí. Skutečností zůstává, že na rozdělávání ohňů nebylo při akci moc času (nedovolovala to tak-

tická situace), přístřešků si kluci užili zejména druhou noc jen symbolicky.

Pod taktickým námětem byly prováděny pěší přesuny neznámým terénem, zejména v podvečerních a nočních hodinách. Jen ten, kdo si na vlastní kůži nezkusil noční přesun neznámým terénem, může zastávat názor, že se jedná o jednoduchou činnost. I z hlediska ne zcela aktuálních topografických podkladů – map (zejména ve vrstvě komunikace) se pochody terénem protáhly až na několikánásobek v porovnání s plánem. Přesuny pak byly proloženy taktickými úkoly – dvojí vysazování skupin z jedoucího vozidla, dohledání místa shozu materiálu skupiny (batohů se všemi osobními věcmi), průzkum zadaného objektu a jeho zničení imitovanou trhavinou. Využity byly i cizí jazyky. Před sobotní půlnocí muse-li prokázat cvičící základní znalosti němčiny, angličtiny a ruštiny při vytěžení domorodců (dvou instruktorů imitujících místní spřátelené obyvatelstvo mající některé informace potřebné pro pokračování plnění bojového úkolu skupiny).

V závěru akce byl imitován přilet vrtulníku spojený s povinností skupiny připravit a zajistit přistávací plochu vrtulníku, naložení materiálu a nasednutí osob po jeho přiletu. Pro tuto taktickou epizodu nebylo rozhodující, že v přesně stanoveném čase přijela na vymezené místo „tatrovka“ místo přiletu vrtulníku.

S vozidlem, které měla skupina na víkend k dispozici – T-815 se pojí ještě jedna událost. Na většinu akcí skupiny COMMANDOS bylo logistikou Univerzity obrany přistavováno vozidlo (T-815) řízené rotmistrem Lubomírem Pospíšilem. Ten se vlastně stal jakýmsi „skoročlenem“ skupiny. Za dobu spolupůsobení se skupinou se mezi ním a většinou příslušníků skupiny vytvořilo pouto kamarádství. Protože tento příslušník UO odchází do civilu (v době vydání tohoto čísla Listů UO již možná plní úkoly v rakouské firmě), považovali příslušníci skupiny za povinnost se s Pospou (přezdívka řidiče) důstojně rozloučit. A proto byla v neděli dopoledne učiněna poslední zastávka ve vojenském výcvikovém prostoru Libavá u jednoho z rybníčků (pod záminkou nutnosti dohledání v noci ztracené výstrojní součástky) a Pospovi byla udělena pocta být vhozen do nezamrzlého rybníčku rukama jeho kamarádů komandosáků. Poté mu byl na břehu udělen titul čestného člena skupiny s předáním oficiální nášivky skupiny a písemné čestné uznání s podpisy zúčastněných příslušníků skupiny. Odchodem Pospy ztrácí skupina COMMANDOS velmi dobrého řidiče schopného vjet s vozidlem i tam, kde to vždy nebylo nejideálnější. Věrmě, že si vychováme dobrého následníka.

Text a foto: pplk. doc. Ing. Zdeněk Flasar, CSc.

Studenti UO poznávají historii národa

Brněnská odbočka Společnosti Ludvíka Svobody a Historická skupina Ludvíka Svobody při Univerzitě obrany, kterou tvoří studenti vojenského studia, uskutečnily 19. října letošního roku vzpomínkovou cestu po severní Moravě pod názvem Ostravská operace a vítězný boj československých jednotek v roce 1945.

Prvním cílem putování byla Hrabyně, kde se nachází Památník II. světové války. V administrativní budově nás nejprve přivítali ředitelka památníku Mgr. Jana Horáková, velitel posádky Opava plukovník gšt. Petr Milčický, zástupce KVV Ostrava major Radek Čech a účastník bojů o Ostravu – veterán II. světové války brigádní generál ve výslužbě Mikuláš Končický. Návštěva administrativní budovy památníku byla také příležitostí k seznámení se hned se dvěma výstavami.

První vypoovídala o životě a činnosti generála Heliodora Píky a pod názvem „Tragický osud vlastence“ byla také v červnu 2009 uvedena na Univerzitě obrany v Brně. Její autor vojenský historik František Hanzlík se soustřeďuje na rozkrytí vykonstruovaného procesu a justiční vraždy, na osudy syna generála a jeho celoživotní úsilí o očistění otce jména. Druhá výstava byla věnována významnému rodákovi JUDr. Karlu Englišovi. V osobnosti Karla Engliše se kloubí národohospodář, politik a vysokoškolský pedagog, jenž šestkrát zastával post ministra financí a také guvernéra Národní čs. banky. Engliš byl prvním rektorem

Rektor ocenil SLS

Ve čtvrtek 2. prosince 2010 proběhlo v Klubu UO slavnostní setkání u příležitosti vyhodnocení činnosti brněnské odbočky Společnosti Ludvíka Svobody (SLS) za rok 2010 a předání Pamětních medailí Ludvíka Svobody vybraným členům společnosti. Setkání se zúčastnil rektor-velitel Univerzity obrany brigádní generál v zál. prof. Rudolf Urban, jenž vyzvedl úsilí předsedkyně paní Máje Dočkalové, které vedlo k založení studentské Historické skupiny Ludvíka Svobody při Univerzitě obrany. Rektor si vysoce cení práce SLS se studenty UO v oblasti vojenské historie a výchovy na tradicích.

Masarykovy univerzity v Brně a posledním voleným rektorem pražské Karlovy Univerzity (do února 1948).

Krásná lipová alej nás poté dovedla k hlavní budově, k níž byl položen základní kámen na jaře 1970 za účasti armádního generála Ludvíka Svobody a velitele 4. ukrajinského frontu maršála Andreje Jeremenka. Stavět se začalo až v roce 1976 a památník byl otevřen v roce 1980, tehdy jako Památník Ostravské operace. Původně byl památník místem piety, nikoliv muzejním objektem. V letech 1980 – 2005 ho navštívilo víc jak milion návštěvníků. V roce 2005 byl kvůli rekonstrukci pro veřejnost uzavřen a od roku 2006 probíhala oprava. Pro veřejnost byl znovu slavnostně otevřen 29. dubna 2009 jako Památník II. světové války a rozhodnutím vlády je ústředním památníkem II. světové války v ČR. Správní budova se změnila v multifunkční centrum s výstavními prostorami, přednáškovým sálem, prodejnou suvenýrů, badatelnou a restaurací. Všude je pamatováno také na bezbariérový vstup.

Príslušníci 1. čs. armádního sboru v SSSR – přímý účastník ostravské operace brigádní generál ve výslužbě Mikuláš Končický a předsedkyně Společnosti Ludvíka Svobody Brno poručice ve výslužbě Mája Dočkalová – jsou ty nejsprávnější osoby, které mohou předat studentům Univerzity obrany vzpomínky na boje o Ostravu před 65 lety. Ostravu Němci potřebovali pro její průmysl a Opava byla vyhlášena za pevnost. Nejtvrďší boje se proto odehrávaly právě o Opavu a návrší, kde dnes stojí památník. Boje trvaly 57 dní a zasáhla do nich především vojska 4. ukrajinského frontu společně s československými pozemními a leteckými jednotkami. Ostrava byla nakonec osvobozena 30. dubna 1945.

Hymna, státní vlajka, nástup studentů, položení květin k sarkofágu a prstí památných míst předznamenaly poznání expozice, která využívá moderní audiovizuální systémy. Expozice „Doba zmaru a naděje“ chronologicky připomíná vojenské a politické události II.

světové války. Válečné období v celé jeho komplexnosti – vystaveny jsou jak unikátní osobní předměty, výstroj a výzbroj příslušníků čs. zahraničního a domácího odboje, tak i předměty, které připomínají oběti z řad civilního obyvatelstva. Ani na každodenní život lidí za protektorátu není zapomenuto. V dioramatu se návštěvníci ocitnou ve vesnici bezprostředně po jedné z bitev o Ostravu. Také se seznámí s hrůzami koncentračních táborů. Pod památníkem se nachází symbolický hřbitov se jmény 13 000 převážně sovětských a československých obětí ostravsko-opavské operace.

Po obědě jsme se přesunuli do Ostravy, k Památníku Rudé armády v sadu J. A. Komenského. V kolumbáriu je zde uloženo 668 uren s popelem sovětských vojáků a českých občanů, kteří padli při osvobození Ostravy. Studenti z Historické skupiny SLS při UO, předsedkyně SLS Brno Mája Dočkalová a zástupci Institutu celoživotního vzdělávání Brno položením smutečních věnců utčili památku padlých vojáků a občanů. Generál ve výslužbě Mikuláš Končický připojil další podrobnosti k bojům v rámci ostravsko-opavské operace. Následovalo poděkování, rozloučení se vzácným a skromným člověkem a odjezd do Kroměříže.

U hrobu armádního generála Ludvíka Svobody a členů jeho rodiny byly za zvuků smutečního pochodu položeny věnce a kytičky za všechny zúčastněné. Zazněla hymna a nechyběla čestná stráž s vlajkou ČR. Několik slov o legendárním veliteli Ludvíku Svobodovi pronesl historik docent Ladislav Zapletal. V podvečerním tichu jsme se s Kroměříží rozloučili.

Věřím, že jak pro studenty Univerzity obrany, tak i pro nás všechny byla vzpomínková cesta velkým přínosem – nejen poznáním válečných dějů a událostí, ale především setkáním s přímým účastníkem bojů o Ostravu generálem ve výslužbě Mikulášem Končickým.

**Text: PhDr. Alena Šimková, CSc.
Foto: Dr. Pavel Pazdera**

Mimořádný úspěch: třetí vítězství v řadě za sebou

Smíšené volejbalové družstvo Univerzity obrany, ve složení kapitán Ing. Jan Sobotka, praporčice Gabriela Andryšková, praporčice Michaela Řehová, studentka Kateřina Petrová, praporčík Miroslav Bednář, podpraporčík Petr Uhlářík a student Adam Holub, opět triumfovalo na otevřeném přeboru Armády České republiky. Ten se uskutečnil ve dnech 23. – 24. listopadu 2010 ve sportovní hale STVS v Praze – Ruzyni. Na průběh turnaje jsme se ptali kapitána úspěšného volejbalového týmu kpt. Ing. Jana Sobotku.

Gratulujeme vašemu družstvu k vítězství. O jak kvalitně obsazený turnaj se jednalo?

Turnaj pořádaný ředitelem Úřadu provozu a služeb Ministerstva obrany České republiky je v současné době nejlépe obsazeným volejbalovým turnajem pořádaným v rámci Armády České republiky. Letošního turnaje se mohli opět zúčastnit i občanští zaměstnanci, čímž se jeho úroveň ještě zvýšila. Celkem se ho zúčastnilo 16 družstev, která byla rozdělena do čtyř základních skupin. Družstvo A Univerzity obrany bylo jako obhájce vítězství v turnaji nasazeno do skupiny A a naše druhé družstvo bylo vylosováno do skupiny D.

Univerzitu obrany tedy reprezentovala na armádním přeboru družstva dvě?

Ano. V současné době disponuje naše univerzita dostatečným množstvím kvalitních volejbalistů a volejbalistek, jsme tedy schopni postavit dvě kvalitní družstva. Tým B hrál ve složení: student Michal Školník (kapitán týmu), praporčík Ondřej Paclík, podpraporčice Eliška Hondlová, podpraporčice Vlasta Mlčochová, praporčice Monika Knybelová, podpraporčice Martina Neumannová, podpraporčík Jan Perůtka, podpraporčík Jan Vomela, nadpraporčík Ondřej Zámečník a podpraporčík Martin Jelínek.

Jakým systémem se turnaj hrál?

V základních skupinách hrál každý s kaž-

dým na dva vítězné sety, přičemž první dvě mužstva z každé skupiny postoupila dále do čtvrtfinále. Mužstva na 3. a 4. místech hrála o umístění. Družstvo A postoupilo do dalších bojů z prvního místa a družstvo B z druhého místa. To bohužel znamenalo, že si družstva zahrají čtvrtfinále proti sobě. Družstvo B podalo velice bojovný výkon a „Áčko“ potrápilo, ale překvapení se nekonalo. V semifinále na „Áčko“ čekal kvalitní tým hradní stráže, se kterým si však bez problému poradilo a zajistilo si tak postup do finále. Finálový zápas byl jednoznačnou záležitostí, „Áčko“ mohutně povzbuzované družstvem B doslova přejelo tým z Liberce a po čtvrté v řadě turnaj vyhrálo. Druhé místo obsadil tým z Liberce a třetí příčku tým Hradní stráže. Družstvo Univerzity obrany B předvedlo také kvalitní výkony a obsadilo velmi slušné sedmé místo.

Jak obtížná byla cesta družstva A za další obhajobou titulu?

Po vítězstvích v předcházejících třech ročních turnaje jsme družstvo A postavili tak,

aby dokázalo opět uspět. Mezi jeho členy je několik současných nebo bývalých ligových hráčů a hráček. Navíc družstvo v tomto složení pravidelně trénovalo. K jeho úspěchu dopomohl i týmový duch charakteristický svou uvolněností a pohodovou atmosférou. Úspěch na turnaji ještě podtrhlo individuální ocenění praporčice Gabriely Andryškové a podpraporčíka Petra Uhláříka, kteří byli vyhlášeni nejlepší hráčkou, respektive hráčem turnaje.

Na závěr bych ještě rád touto cestou poděkoval trenérům PaedDr. Zdenko Kvakovi a podplukovníkovi Mgr. Pavlu Smutnému, Ph.D., za přípravu týmů na tento turnaj a řidiči autobusu Petru Matějovi za bezproblémovou přepravu osob na turnaj a zpět.

Pane kapitáne, děkujeme vám za rozho-
vor a volejbalovému týmu Univerzity obrany
přejeme mnoho dalších úspěchů.

Ptala se: Mgr. Zdeňka Dubová
Foto: nrap. Bc. Ondřej Zámečník

Po stopách legionářů na Ukrajině (3. část)

Kyjev

Ráno vstáváme zostra, i když vlak jede až po desáté hodině. Po čtyřech hodinách jízdy jsme v hlavním městě Ukrajiny v Kyjevě, které má 2,7 milionu obyvatel. Urychleně se ubytováváme a vzhůru za profesorem S. V. Vidňanským, DrSc., na Kyjevskou univerzitu sídlící nad Kreščatikem v ulici Hruševského.

Schůzku domlouváme telefonicky. Chceme se setkat s kolegou, který se rovněž zabírá banderovci i legionáři. Na katedře historie je veselo, je totiž výplata, a tak se všichni schází a my jim přidáváme na náladě. Dostáváme po „stakánku“, předáváme si informace a vzhůru do města. Cestou pátráme po stopách našich legionářů.

Záhy na ulici Volodimirskaja č. 24 a č. 36 nalézáme tři pamětní desky. Jedna patří našemu spisovateli J. Haškovi a druhá JUDr. V. Vondrákovi, který zde žil v letech 1901 – 1918 jako významný představitel protirakouského odboje. Pár metrů vedle je pamětní deska České družině. Domy však budou brzy opraveny a tak uvidíme, jestli je nepostihne osud, podobný řadě našich u nás, které se již poté na své místo nevrátí. Doufejme, že zde v Kyjevě vládnou jiné mravy, než se s pamětními deskami vžívají u nás. Po večeri v restauraci se pomalu vracíme na nádraží a ukládáme se k spánku. Je téměř 22 hod.

Další den je oblačno. Již záhy vycházíme do města, a protože jedeme opačným směrem než včera, nezbyvá než užít metro. Čeká nás totiž Muzeum Velké vlastenecké války, proslulá a pyšná Kyjevská Lavra, Dárnica a další pamětihodnosti. Svah nad Dněprem s panoramaty Kyeveské Lavry je jednoznačně famózním lákadlem turistů. Nás však více zajímá Muzeum války. Vysoko nad městem mu dominuje 102 metrů vysoká stříbrná socha Matka vlasti. Pod ní je obrovské patrové muzeum s řadou sálů i s čestným obeliskem Hrdinů SSSR, kde jsme našli vytesané jméno Otakara Jaroše i Ludvíka Svobody. Kdo projde muzeem, pochopí hrůzy války způsobené agresorem. Nepietní urny – v podobě pytlů obsahující popel spálených lidí, budí dodnes děs. Tím Němci hnojili pole. To snad ani nejde komentovat! V muzeu je vše věnováno 2. sv. v. Exteriérové grandiózní sousoší i vojenská technika v areálu celého návrší tvoří součást muzea. Ukazuje nejen hospodářskou sílu státu, ale nepochybně i vojenskou.

Poté ve městě nacházíme jednu z budov univerzity, kde byli naši legionáři ubytováni jako v kasárnách. Právě opravují fasádu a její

historická stará cihlová barva zůstává zachována. Je zde několik pamětních desek, ale věnovaných zdejším vědcům. Z našich dokladů víme, že zde zemřelo nejméně 47 legionářů v nemocnicích 7. zemské, všeruské, Tereščenkovské či Kirilovské. Někteří padli i v boji, či zemřeli až zde po zranění u Zborova, jako třeba Václav Cihlár nebo Josef Novotný. Legionáři zde umírali nejvíce v letech 1917–18. Pochovaní jsou na různých hřbitovech ve městě mezi nimi nejvíce na Trojickém či Kadenském.

Důležitá pro nás je i návštěva státního muzea, které je rovněž věnováno oběma válkám. I přes důslednou prohlídku k legionářům neobjevujeme nic. Jediná zmínka se týká udělení vyznamenání našemu partyzánovi ve druhé válce. Poté nás čeká Dárnica jako část města na levé straně Dněpru. V době legionářské tu byl zajatecký tábor v tehdejší vězení, v němž byl od 7. 6. 1915 i Jakub Kyněra po zajetí dne 1. 6. 1915 v Nádvořné. Tehdy byl přidělen k 14. praporu polních myslivců rakousko-uherské armády. Poté spolu s bratrem Františkem Vladykou bojovali v řadách 1. praporu 4. pluku Prokopa Velikého a absolvovali celou anabázi až do Vladivostoku. Později v táboře Dárnice probíhal i nábor vojáků do tvořících se legií. Jakub Kyněra podal přihlášku do legie v Sekači v Donské oblasti, kde byl nucen pracovat jako zajatec u sedláka. Dne 26. 12. 1917 byl již v Polonném. V nedalekém lese za táborem v Dárnici byli pohřbeni tři umučení vojáci a mezi nimi B. Dvořák. Po tehdejších objektech zde stopa není. Dnes je Dárnica moderní výstavná část vyspělého velkoměsta s metrem. Hlavní město Kyjev by si z našeho pohledu a tohoto tématu zasloužilo k probádání archivů aj. artefaktů, podstatně delší pobyt. Snad nám nějaké údaje postupně dodá profesor Vidňanský ...

Již za šera se unaveni z poznání celé řady míst, vracíme spat. Zítra nás čeká přesun do Žitomíru.

Pokračování příště

Text a foto: Jan Kux

Co nabízí výstaviště v lednu a únoru 2011

Turistika

Pod titulkem se skrývá hluboká minulost člověka sahající až k jeho kořenům. Paleolitický lovec cestoval za velkou zvěří. Používal pazourek ze severní Evropy a do hrobů ve Francii kladl lastury z Indického oceánu. Zdá se, že i tehdejší svět byl do jisté míry globální. Římský svět sahal od Kaspiku po Britské ostrovy a křídili ho římské císařovny se svými legiemi. Marcus Aurelius psal své filozofické dílo na řece Hronu během vojenských operací proti Germánům. Renesance i baroko až téměř do konce 18. století napodobovalo antický svět. Šlechtic v mládí se musel vydat, řečeno dobovou terminologií, na Kavalírskou cestu. Romantismus akcentoval cestování jako formu citového prožitku. Lord Byron i Máchla cestují. Objevují se neznámá místa a dobývají se evropské veletrhy. Dnešní doba má k cestování motivaci ještě vyšší, a to díky technické úrovni a z ní vyplývající globalizace. Výsledkem je turistický průmysl, který v některých zemích je jedním z hlavních zdrojů národního důchodu.

Největší komplet nabídek ve střední Evropě bude k vidění na brněnském výstavišti od 13. do 16. ledna 2011. Bude tam probíhat 21. mezinárodní veletrh průmyslu cestovního ruchu GO a 20. mezinárodní veletrh turistických možností v regionech

REGINTOUR. Letošní téma veletrhu zní Dovolena pro každého. Nově koncipovaný doprovodný program, na jehož přípravě se podílí řada partnerů v čele s agenturou CzechTourism má oslovit především rodiny s dětmi a mladší věkové kategorie. V pavilonu F budou vystavovat společnost Novasol, zprostředkující pronájem rekreačních objektů po celém světě, Hoška Tour provozující zájezdy pro aktivní seniory, cestovní kanceláře Ancora specialisty na Střední Východ, dále kanceláře Firo Tour, Blue Style, CK Pressburg a další. Na stánku cestovní kanceláře Zabloudiv, Xtrem zaměřené na extrémní zážitky bude instalována lanová překážka, kterou mohou návštěvníci veletrhu zdolat přímo na místě. REGIONTOUR provede návštěvníky po turistických zajímavostech celé České republiky i Slovenska. V pavilonu P bude autentická atmosféra jednotlivých regionů s jejich typickým folklórem, kuchyní či řemeslnou tradicí. Účastnit se budou všechny kraje ČR a zastoupena bude i SR. Nově se účastní Mikroregion Kuřimka, Kúpele Dudince, Muzeum Boskovicka a rekreační centrum Sepetná. Na velkém stánku Asociace hotelů a restaurací proběhne gastronomický doprovodný program Ochutnej krajové speciality.

Dr. Vít Pospíšil

Autogramiáda knihy emeritních profesorů

Ve čtvrtek 18. listopadu 2010 proběhla v knihkupectví Dobrovský v brněnské Galerii Vaňkova autogramiáda knihy Střelecká a raketová výzbroj letadel, kterou v polovině října vydalo nakladatelství Naše vojsko Praha. Jedná se o druhé přepracované a doplněné vydání knihy stejného názvu z roku 1997. Autoři tohoto vydání jsou emeritní profesori Univerzity obrany profesor Ing. Lubomír Popelínský, DrSc., a profesor Ing. František Ludvík, DrSc.

Autogramiády se zúčastnili významní hosté, především prorektor Univerzity obrany pro vědeckou činnost plukovník doc. Ing. Martin Macko, CSc., proděkan pro vědeckou činnost Fakulty vojenských technologií Univerzity obrany prof. RNDr. Jan Kohout, CSc. a vedoucí Katedry zbraní a munice Univerzity obrany plukovník doc. Ing. Róbert Jankovych, CSc. Dále byli účastní další pracovníci Univerzity obrany, zástupci průmyslu a další hosté.

Knihy vychází z jejího prvního vydání, v němž problematiku hlavně výzbroje zpracoval profesor Lubomír Popelínský a problematiku raketové výzbroje Vladimír Kodeš. Ten se však bohužel tohoto druhého vydání již nedočkal. Před několika léty na následky své nemoci zemřel. V tomto místě je vhodné připomenout jeho památku. Byl to dobrý člověk a přítel, jehož zdraví jistě utrpělo i tím, že byl v padesátých letech v tehdejší období politických procesů odsouzen k doživotnímu vě-

zení. Po osmi letech pak byl propuštěn a plně rehabilitován. Vzhledem k jeho úmrtí převzal práce na problematice raketové výzbroje profesor František Ludvík, uznávaný odborník v tomto oboru.

V druhém vydání knihy Střelecká a raketová výzbroj letadel se autoři zaměřili na doplnění informací, které se za těch cca 10 let od psaní prvního vydání objevily a zaslouží si být dány čtenářům k dispozici. Základní myšlenkou bylo zachovat původní znění v maximální míře. Pokud jde o hlavně výzbroj, tento záměr se podařilo splnit. K původním kapitolám 2. a 3. byly zpracovány dvě další kapitoly (4. a 5.), které shrnují novější informace o hlavně výzbroji. Tím se raketová technika zařadila do 6. kapitoly. V této kapitole nebylo dobře možné postupovat stejně jako u hlavně výzbroje zbraní. I když tři podkapitoly byly zachovány, ostatní si vyžádaly nové zpracování.

Rozsah knihy se samozřejmě zvětšil. Zatímco první vydání mělo 285 stran, druhé vydání má 379 stran při poněkud zvětšeném formátu. To také dokladuje rozšířené množství informací, které toto nové vydání čtenáři o letecké výzbroji poskytuje. Lze tedy předpokládat, že kniha bude potěšením a zdrojem informací pro čtenáře zajímající se o vojenskou leteckou a vše, co s ním souvisí.

Text: prof. Ing. Lubomír Popelínský, Dr.Sc.

Kam za kulturou

V lednu a únoru 2011 může v Janáčkově divadle divák shlédnout reprízy osvědčených repertoárových kusů jako je Straussův Netopýr (5. 2.) v nastudování Ondřeje Havelky. Osvědčil lehkou ruku stejně jako v jeho stále reprízované (15. 2.) Prodané nevěstě. V obnovené Verdiho Aidě (25. 1. 19. 2.) přitáhla režijní legenda v osobě Václava Věžníka publikum, někdy frustrované režijními experimenty jiných režisérů. Divák v tradičních repertoárových kusech obtížně nese nové pohledy, jež posunují vyznění díla. V Aidě se může vrátit k tradičnímu, ale vždy novému prožitku z velkého divadla. Kde se naopak experiment očekává, je balet. Pozoruhodná proto bude premiéra (21. 1.) Haydnova oratoria Stvoření. Choreografem je Uwe Scholz a inscenace je v koprodukcii s Teatrem Wielkim z Poznane, kde působí. Jde o choreografickou hvězdu pro balet významu Balanchina, který na začátku 20. století se souborem Ruského baletu v Paříži zakládal moderní balet. V době působení Uwe Scholze v Lipsku tam vznikl nejlepší baletní soubor v Evropě.

V Mahenově divadle očekávaná premiéra Zaslíbení autorů Lenky Plaché a Marka Hladkého (28. 1.) režírovaná šéfem činohry Zdeňkem Plachým má podtitul Balada o lásce a smrti Hany Maškové a Jiřího Štaidla. Těží z autentického příběhu lásky dvou medializovaných osobností 60. let, zakončeném dvěma tragickými autonehodami, vše rámováno hity Jiřího Štaidla. S napětím je očekávaný divadelní festival Trialog 2011 kde se vystřídají pražské Divadlo na Vinohradech (12. 2.), ostravské Národní divadlo moravskoslezské (13. 2.) a bratislavské Slovenské národní divadlo (20. 2.).

Městské divadlo uvádí (2. – 5. 1.) na Činoherní scéně divácky vděčnou Žákovu Školu základ života. Za kritiku dobového školství byl po premiéře v roce 1938 zakázán středoškolské mládeži vstup na představení. Dnes opatření vzbuzuje nostalgický úsměv, stejně jako inscenace. Sofoklův Oidipus král (7. – 9. 1.) je exkurzí do antické minulosti, jejíž myšlenkový svět divák chápe s jistými obtížemi. Po prosincové premiéře reprízovaná (11., 22. – 24. a 28. 1.) Dobře rozehraná partie rakouského autora Stefana Vögela má podtitul Brilantní konverzační komedie. V režii Stano Slovák je hereckou příležitostí pro velké postavy brněnského jeviště Zdena Herfortovou, Jaroslava Dufka a Ladislava Lakomého. V premiéře bude uvedena (19. 2.) scénicky zpracovaná kultovní kniha Umberta Eca Jméno růže v režii Petra Kracíka. Jde o atraktivní titul přitahující diváky. O to zajímavější bude, jak se inscenátoři s úkolem vyrovnají.

Dr. Vít Pospíšil

Brněnská okružní třída

Naše seznamování s brněnskou okružní třídou začneme od Šilingrova náměstí, tedy v místech někdejší druhé nejdůležitější městské brány – Brněnské. „Okruh“ (Ringstrasse) této třídy však tehdy nebyl ještě uzavřen. Chyběl zde úsek od Šilingrova náměstí pod Petrovem (s výhledem na jihozápadní část města, který dnes známe hlavně z oken aut či tramvají) až po Nové sady. Dnešní silnice tam zkrátka nebyla. Její výstavba sice byla plánována a připravována už za 1. republiky, provedena však byla až za německé okupace, v r. 1941. Vede z prudkého kopce. Vzpomínám si, že řidiči tramvají měli uprostřed kopce značku, u níž vždy museli zastavit, a teprve pak se zase pomalu rozjížděli. Vzdor tomu však došlo při sjezdu na Nové sady k několika vážným nehodám. Nová silnice rozdělila původní celistvý park zvaný Františkov na dvě části. Shora na nás shlíží Petrov s biskupskými domy a kaplí, Denisovy sady s částí původních hradeb s baštami a vysoký štíhlý obelisk postavený na památku ukončení napoleonských válek. Z krajních laviček nad silnicí je krásný výhled na část Starého Brna a brněnské výstaviště až k Pisárkám a zalesněným svahům nad řekou Svatkou. V dolní části parku (pod silnicí) najdeme známý pramen „Fons salutis“ (Pramen zdraví), který byl dlouho považován za pramen léčivý, avšak přišlo se na to, že obsahuje pouze povrchovou vodu. Tuto oddělenou část parku dnes nazýváme „Studánka.“

Šilingrovo náměstí je součástí velké křižovatkou s Husovou třídou, zleva do ní míří i ulice Pekařská, jedna z nejstarších brněnských ulic, vedoucí ze Starého Brna. Nás však zatím bude zajímat jen ta hlavní – Husova. Na pravé straně (ve směru k náměstí Komenského) nás hned vedle pěkně upravených Denisových sadů zaujme mohutná budova tvořící roh se Šilingrovým náměstím, kde má i hlavní vchod.

Je to tzv. „Městský dvůr“, monumentální novorenesanční palácová stavba se slepými arkádami v nádvoří. Vznikla v r. 1855 jako dílo L. Fröhlich. Původně sloužila jako obytná, později jako administrativní budova a zubařské centrum, částečně ji využívalo i městské muzeum. V současnosti byla zrenovována a upravena na luxusní hotel.

Na opačné (tj. levé) straně je před i za křižovatkou s ul. Pekařskou několik stavebně zajímavých obytných domů postavených v průběhu 19. stol. O kousek dál tu odbočuje ulice Pellicova, pojmenovaná podle známého špilberského vězně – italského básníka Silvia Pellica. Dále už nás po Husově (dříve Eliščině) třídě bude na této straně provázet jen špilberský park, jenž po r. 1861 vystřídal holá skaliska pod hradem. Vznikl na podnět tehdejšího brněnského starosty Christiana d' Elverta, brněnského rodáka, který o Brně psal, zpracoval jeho dějiny, osobně dohlížel na úpravy parku, které prováděl zkušený zahradník a ošetřovatel brněnských sadů Antonín Šebánek. D' Elvertův pomník i mnohé jiné pomníky, sochy a vyhlídky jsou dodnes v tomto parku zachovány. Rozloha parku není malá – asi 17 ha – a už řadu let prochází důkladnou obnovou. Dnes však už je téměř celý tento prostor v pořádku. Nově přibyla i místa k protažení údů – „fitness koutky“ pro malé děti i starší. Na úpravu už čeká jen poslední část parku nad Úvozem a ul. Údolní. Teprve na konci Husovy třídy park sousedí s novorenesanční stavbou konce 19. stol., která sloužila jako Městské vojenské velitelství. Dále už stojí jen pěkná novorenesanční stavba školy, která tvoří roh Husovy třídy a ul. Údolní. Sousedí tu se zvláštní, už od pohledu německou budovou tělocvičny z červených cihel („Turnhalle“). Za ní vede jedna z cest na Špilberk. Teď se však z Komenského náměstí vrátíme zpět a seznámíme se s pravou stranou Husovy třídy, která je zastavěná a zdobí ji řada významných budov.

K prvním číslům Husovy třídy patří domy obytné, zdobenějšího vzhledu (styl novorenesance – empír), postavené samozřejmě ve 2. pol. 19. stol. Ke stavbám veřejným patří až č. 10, bývalá německá obchodní akademie, dnes Střední uměleckoprůmyslová škola z r. 1899. Byla postavena G. Wanderleyem rovněž ve stylu novorenesance. To za její budovou se zachovala část městských hradeb. Sousední budova, původně německá obchodní akademie a pak dívčí lyceum, byla v r. 1935 upravena stavitelem J. Poláškem jako součást Nové radnice – rovněž ve stylu novorenesančním. Za ní následuje Uměleckoprůmyslové muzeum, postavené v letech 1882–8 K. Exnerem podle projektů dvou tehdejších ředitelů muzea, J. G. Schöna a Augusta Prokopa. Bylo nejen muzeem v tom smyslu slova (historický nábytek), avšak dodnes se tu průběžně pořádají tematické výstavy – např. obrazů, plastik, grafiky aj., ale i zajímavé přednášky. Nyní nám zbývají poslední (a nejzajímavější) tři stavby. O těch si však povíme až příště.

Text: Mgr. Jarmila Rejnušová
Kresba: Mgr. Oldřich Rejnuš

Proslov před odhalením pamětní desky

Námořníkům

V květnu letošního roku byla v Praze slavnostně odhalena pamětní deska na historickém domě s restaurací „U medvídků“ Na Perštýně. Ve své době byl jediným místem v republice, kde se setkávali členové všech odboček početné Obce námořníků a její představenstvo. O pamětní desku se zasloužili dva potomci českých námořníků z Brna. Realizovali ji samostatně, bez finanční podpory jakékoliv organizace anebo instituce. Je dílem ateliéru ing. Jaromíra Garguláka, umělecké slévárny v Brně-Slatině. Autorkou textu je dr. Urbanová-Lněničková. Ústřední námět pamětní desky představuje spolkový znak Obce námořníků: kotva, lipová větévka a trnová koruna, který symbolicky vyjadřuje oběti a utrpení českých námořníků v národním odboji na Jadranu v letech 1914 až 1918. Bronzová pamětní deska byla odlita v rozměrech 60 x 70 cm a její text zní:

Zde v domě „U medvídků“
se v letech 1924–1940 scházeli
členové Čsl. obce bývalých námořníků
a účastníků
národního odboje na Jadranu.
Ta sdružovala české námořníky
rakousko-uherského
válečného loďstva, kteří svou účastí
na vzpouře v Boce Kotorské
dne 1. února 1918 významně podpořili
vznik našeho samostatného státu.
Po 28. říjnu 1918 byli mezi prvními,
kdo bránili územní
celistvost mladé Československé republiky
v bojích o Slovensko. Mnozí
přinesli velké oběti i v odboji
za okupace v letech 1939–1945.
Věnováno památce všech popravených,
utonulých, padlých
a zemřelých českých námořníků.

2. Pamětní deska na domě „U medvídků“

Odhalení pamětní desky se zúčastnily rodiny bývalých námořníků, jejich přátelé a ti, kteří se zajímají o události první světové války na Jadranu. Přítomni byli také někteří z autorů literatury faktu a zástupci vojenských historických klubů. Slavnostní proslov pronesl spisovatel PaedDr. Jindřich Marek. Její realizaci podpořil svým vyjádřením také Vojenský historický ústav Praha.

Text: Dr. Jarmila Urbanová
Foto: Ing. Alexander Urban

Soutěžní křížovka o čepici!

Vylúštenou tajenku zašlete do 15. února 2011.
Písemně na adresu: Univerzita obrany,
Redakce Listů UO, Kounicova 65, 662 10 Brno.
Rovněž ji můžete zaslat e-mailem na adresu:
listy@unob.cz
Dva výherce odměníme věcnou cenou.
Výherci z č. 1 jsou Aleš Hála a Jan Kyselák.

**Šance
pro dva čtenáře**

	PODPORO- VAT	1	HLTAVÉ PIT		POPRAVČI	SPORTOVNÍ ZKRATKA	ŽENSKÉ JMÉNO	KLEKÁNÍ	FRAN- COUZSKÝ KOMIK	UHLO- VODIK
ÚČETNÍ STRANA		▼		DRUH SEBĚ- OBRANY ORIENTÁLNÍ HOSTINEC						
ČINIT BOHATÝM										
DŮVĚRNÉ OSLOVO- VAT						CÍL kniž. NEBOŤ nář.				
LÉČIVÁ BYLINA					DOCELA ŘECKÉ PISMENO			V něm. A angl.		
VYSOKÉ UČENÍ TECHNIC- KÉ zkr.				OPATROV- NICE DĚTI FARNOSTI					3	JMÉNO FENKY
CITOSL. PODIVU			ZNAČKA ŽELEZA PLANETA			ŽENSKÉ JMÉNO SPORTOVNÍ ODVĚTVÍ			▼	
RAJČATA							SNÍŽ. TÓN MEZ. SPOL. PRO CHLA- ZENÍ fr. zkr.			
	PRIDAT SŮL	MONGOLŠTI PASTEVCÍ 2						ST. SOLM. SLABIKA AFRICKÁ ŘEKA sloven.		
SLEZSKÁ ŘEKA		▼			ČÁRA NÍZKÁ DŘEVINA					
TELE- GRAFNÍ VOLÁNÍ O POMOC				MLÉČNÝ NÁPOJ ŠUMIVÉ VINO						AMERICKÝ SPISOVA- TEL
OLYMPIJ. REKORD zkr.			SADA TAKHLE				CHŇAP TĚLOCV. PRVEK			
NADÁVAT								PŘEDLOŽKA SPZ ÚSTÍ n/L		
JINAK sloven.					GEOMET- RICKÉ TĚLESO					
OHLEDU- PLNOST					TŘEBAŽE zast.					IIF

Můj muž je pracant. Každý den sází česnek a večer ho vykopává. Sousedka nato: A proč?

Uvolnit kotvu!

František Lněnička

František Lněnička v roce 1918

Závěr seriálu věnuji mému tatínkovi, který byl odveden k válečnému námořnictvu rakousko-uherské monarchie ve svých devatenácti letech, a zažil ve vojenské službě na moři poslední dramatické měsíce 1. světové války.

Narodil se v Praze-Braníku 21. listopadu 1898. Vyučil se jemným mechanikem ve Fyzikálním ústavu c. k. České univerzity v Praze a v září 1917 složil závěrečnou zkoušku. Začal pracovat v Českomoravských elektrotechnických závodech František Křížík a. s. v Karlíně, ale už v listopadu 1917 byl odveden k vojenské službě u námořnictva. V Pule prošel šestiměsíčním kurzem pro torpédisty na školní lodi S.M.S. Alpha a v dílnách námořního arzenálu poznal nebezpečnou práci na mechanismech torpéd. Na počátku roku 1918 se krize světové války projevila i v námořnictvu. Začala lednou stávkou pracovníků námořního arzenálu, došlo k demonstracím v ulicích Puly a k nepokojům na válečných lodích. Brzy poté, 1. února 1918, vypukla vzpoura v Boce Kotorské.

Podíleli se na ní i čeští námořníci a připojili se tak k národnímu odboji, který byl později jednou z příčin rozpadu rakouské monarchie.

Za těchto okolností byl tatínek 14. 5. 1918 zařazen k I. divizi dreadnoughtů. Jako námořník torpédové služby sloužil na admirálské bitevní lodi S.M.S. Viribus Unitis a na bitevní lodi S.M.S. Tegetthoff, kde bylo velitelství a štáb válečných lodí v Pule. Jeho „Torpedoraum“ s torpédometry a dalšími zařízeními byl umístěn v podpalubí, hluboko pod čarou ponoru. Později byl přeřazen na chráněný křižník S.M.S. Szigetvár, jak je patrné ze stuhu jeho námořnické čepice (viz foto). Snímek vznikl krátce po rozpadu rakouského válečného loďstva (31. 10. 1918), v prvních dnech existence našeho samostatného státu. Dokládá to čepicový odznak s českým lvíčkem.

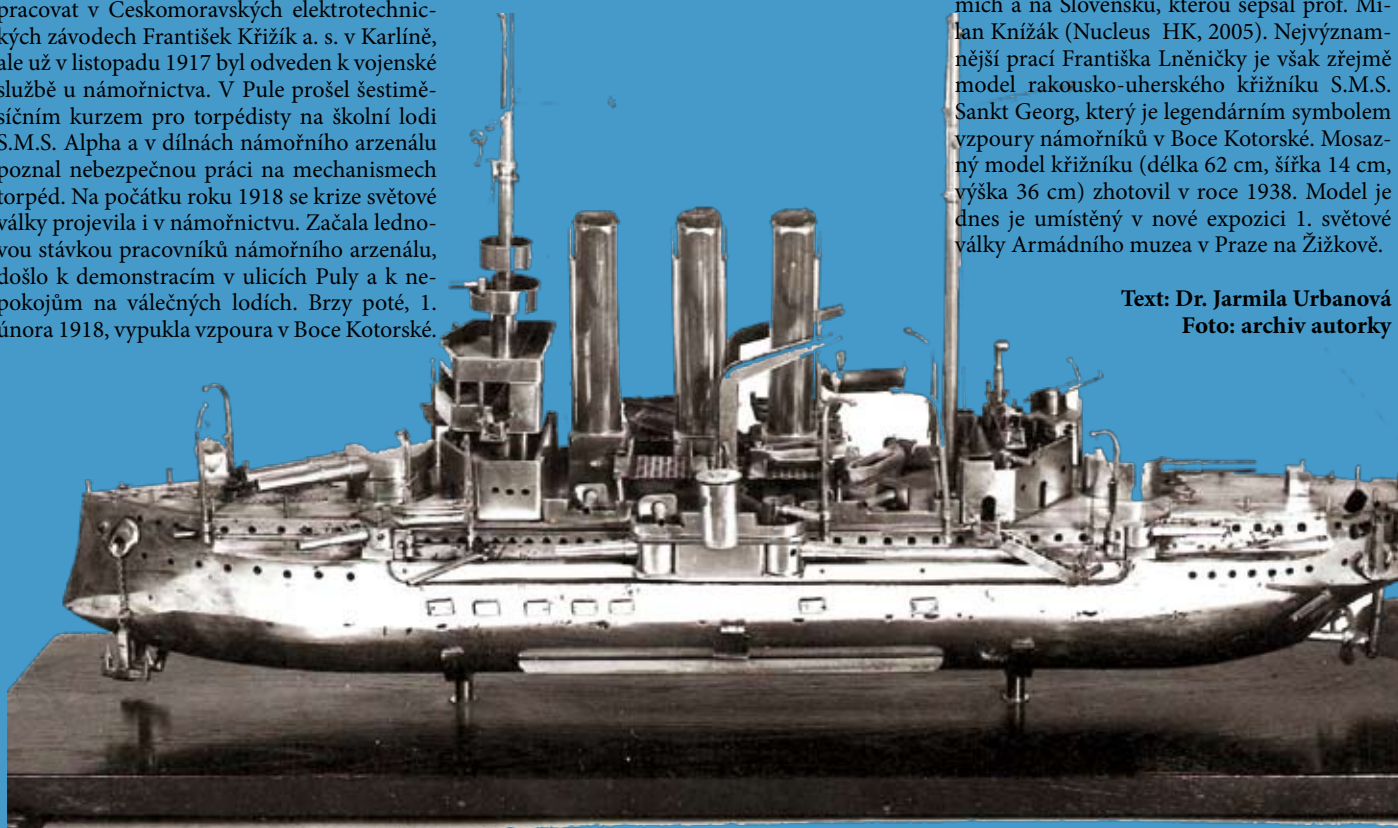
Československá republika měla vážné problémy s uhájením územní celistvosti v sudetském pohraničí, na Těšínsku a zejména na Slovensku. Tam došlo k ozbrojeným konfliktům už na začátku listopadu 1918. Nová armáda ještě neexistovala (legionářské jednotky byly ještě ve Francii, Itálii a ruské Sibiři), a republika naléhavě potřebovala vojáky ke své obraně. Domů se vraceli z války na Jadranu čeští námořníci, a mnozí z nich se rozhodli republiku bránit. Bojů s Maďary o Slovensko se zúčastnili jako pěchota a posádky obrněných vlaků. Společně s dalšími československými dobrovolníky tehdy pomáhali hájit územní celistvost našeho státu, a také autoritu jeho první vlády. Mezi námořníky-dobrovolníky byl i dvacetiletý František Lněnička zařazený

v 2. polní setnině u pancéřových vlaků č. 2a a 5 (u strojních pušek). Za statečnost a odvahu v bojích o Slovensko byl vyznamenán, mimo jiné i Československým válečným křížem 1914 – 1918 (s pochvalou). Literární prameny uvádí, že se bojů o Slovensko zúčastnilo 34 důstojníků a 1071 námořníků z řad bývalého válečného loďstva. Seznam ztrát těchto statečných mužů není dodnes známý...

V prosinci 1924 se bývalý námořník zúčastnil konkurzního řízení na místo mechanika pro fyziologický ústav Vysoké školy zvěrolékařské v Brně. Byl vybrán prof. Dr. Edwardem Babákem, který ústav vedl. Mechanická dílna byla součástí vědeckého pracoviště této instituce, kde byly nové přístroje nutné k pokusům, demonstracím při přednáškách i k vědecké práci. František Lněnička se zde plně osvědčil, stejně jako později pod vedením prof. Dr. Tomáše Vacka. Mechanická dílna fyziologického ústavu zhotovila i většinu přístrojů, které reprezentovaly jeho vědeckou práci v roce 1928 na Výstavě soudobé kultury v Brně. V roce 1945 se zasloužil o záchranu velké části inventáře vysoké školy, který byl za okupace odcizen a odvezen na německou univerzitu v Praze. Na Vysoké škole zvěrolékařské pracoval téměř čtyřicet roků a jeho práce i důmyslnost byly často oceňovány.

Pro tuto vysokou školu zhotovil v roce 1947 i žezlo, používané při promociích absolventů (Král, E.: Plastiky vysoké školy veterinární. Tisk Brno, 1980). Jeho talent se uplatnil i v jiném směru: pro vlastní domácí loutkové divadlo vyřezal pozoruhodný mobiliář a loutky. Reprezentují jeho práci v Encyklopedii výtvarníků loutkového divadla v českých zemích a na Slovensku, kterou sepsal prof. Milan Knížák (Nucleus HK, 2005). Nejvýznamnější prací Františka Lněničky je však zřejmě model rakousko-uherského křižníku S.M.S. Sankt Georg, který je legendárním symbolem vzpoury námořníků v Boce Kotorské. Mosazný model křižníku (délka 62 cm, šířka 14 cm, výška 36 cm) zhotovil v roce 1938. Model je dnes umístěn v nové expozici 1. světové války Armádního muzea v Praze na Žižkově.

**Text: Dr. Jarmila Urbanová
Foto: archiv autorky**

Levobok modelu křižníku Sankt Georg (foto: Armádní muzeum v Praze)